

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-hasábos petít sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 957.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szerda, április 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Eötvös Károlyt törölték az ügyvédi kamarából.
- Szilveszter-est az eladósodott kávéházban.
- Verekedéssel megakadályozott házasság.
- Választók összeírása Aradmegyében.
- Andrényi Károly báró temetése.
- A munkásbiztosítás reformja.
- Mit esznek a makói szegényházban.
- Forrongás egy sodronyvasut miatt.
- Nem Catarau az úszkúbi fogoly.
- Donó Árpád az esküdtek előtt.
- Az egynapos férj eltűnése.
- Községi tankönyv-vásárlás.
- Díjbirkózók revolverharca.
- Tarkaságok.

Szentpéterváron át.

Arad, április 7.

Ugyancsak megnőtt a becsülete Oroszországnak minálunk. Az orosz-japán háboruban egy szálig a sárga faj mellett állottunk, diszkardot küldöttünk. Nogi marsallnak, nemzeti ünnepet rendeztünk Port Artur esztének napján. A sötétségnek, a rabszolgaságnak, a törvénytelenységnek, a bűnös hatalomnak Oroszország volt a neve. Parlamentünket, ha az ellenzék csufolni akarta, dumának nevezte; ha a rendőröket bélyegző szót keresett, kozáknak nevezte; kormányrendelet, ha az ellenzéknek nem tetszett, ukáz-nak neveztetett.

Most mindez, egyszerre megváltozik. A függetlenségi párt, ha igaz, politikai kirándulásra készül Oroszországba. Bizonyára azért, hogy ott teljesebb parlamentárizmust, szebb vá-

lasztójogot, tisztább közigazgatást tanulmányozzon, mint a minőt idehaza lát. De ha ez a kirándulás elmarad: a párt fejének, Károlyi Mihály grófnak oroszbarát érzései nemcsak hogy nem maradnak titokban, de feltűnést keltő nyilatkozatokban jutnak kifejezésre. A gróf ugyanis, ellenzéki híradások szerint, azt mondta: „Romániával nem Maniu Gyula utján, hanem Párison és Szentpéterváron át kell a kibékülést keresnünk.”

Magyar politikus alig mondott még olyat, amelynek minden szava a józanságot ennyire birokra hívna. Károlyi Mihály gróf elfelejti, hogy mi nem Romániával békülünk, hanem a magunk románjaival. Talán vitázni lehet a fölött, hogy Romániával szemben való külügyi viszonyunk jobban, vagy kevésbé hidegült el. Egyelőre azonban a diplomáciai összeköttetés még fenáll és a hivatalos forumok között semmi olyan incidens nem merült föl, amely valamelyik nagy hatalom békeközvetítését szükségessé tenné.

Tény azonban, hogy Romániában tüntető gyűléseken és utcai jeleneteken ellenséges hangok hallatszanak Magyarország felől, amelyek bizonyos, hogy nem kellemesek nekünk. Megijedni, sokat tartani ezektől a hangoktól nem kell. De az artikulátián lármától akkor is szívesen szabadulunk, ha csak a fülünket sérti.

Károlyi azt mondja: „majd kibé-

külünk romániával, de nem Maniu Gyulán keresztül, hanem Szentpéterváron át.” Nevezetes: Románia a Maniu Gyulák miatt haragszik ránk, mert mi, magyarok a Maniu Gyulákat elnyomjuk; — és erre a felelet, Károlyi Mihály szerint, az, hogy Maniu Gyuláról és a Maniu Gyulákról nem akar tudni, hanem Szentpéterváron keresztül keresi a békét.

Hogyan, milyen formában? Szentpétervár, mihelyt Károlyi Mihály gróf megkeresi, parancsoljon rá Romániára, hogy béküljön ki Magyarországgal. Tegye ezt meg Károlyi Mihály gróf kedvéért, aki ép azt veszi rossz néven, hogy Magyarországon a kormány a románokkal ki akar békülni. Károlyi tehát a mi románjainkkal „a Maniu Gyulákkal” nem akar békét, becsületes egyezséget kötni; azonban, Szentpétervár szelid nyomásu közvetítése mellett Romániával — hajlandó.

Világgá küldi pedig eszméjét ugyanakkor, a midőn Tisza István grófnak szemére vetik, hogy a román kultúr-liga támadásait, mint a magyar állam belső ügyeibe történt beavatkozást nem utasította elég erélylyel vissza. Lehet; de a kultúr-liga még nem kormány. Károlyi Mihály gróf pedig egyenesen azért megy külföldre, hogy onnét az idegen beavatkozás, reményét fölfedezhesse. Ha Párisból, vagy Szentpétervárról lehet várni, hogy mi Romániával kibéküljünk: ez csakis a

Gábriel Sasa.

(Egy különös leány történetéből.)

Irta: Falk Richárd.

I.

A gyár jelzősípja ebédidőre szólott. A hivatalnok urak letették a tollat és lefejtették karkjukról a kezelővédő ujjast. Türelmetlenül tolokodtak a mosdószekrények felé törülközőiket lobogtatva, csak hogy minél előbb odahagyhas-sák rabszolgaságaik lehangoló levegőjű gályáját: a dohányfüstös aktaszagu esoda helyiségeket. A nő alkalmazottakkal való együttműködés lassanként kioltta belőlük az udvariasságot, az előzékenységet. Öltözködés közben beléjük ütköztek, félretolták őket az utból. Az éhbéért dolgozó leányok pedig kénytelenek voltak apró erőszakoskodásaikat eltűrni, mintahogy belekellett törődni a léha trágárságok meghallgatásába, amelyekkel a tisztviselők egymást munkaközben szórakoztatták.

A mozgalmas déli élet irodáról-irodára és műhelyről-műhelyre fokozódott. Kiürültek a munkatermek és a széles kapuba torkoló gyári udvarok egyre ontották magukból az ebédre siető munkásokat és munkásnőket. Fél egy felé csak néhány megkésétt szállingózott el a rácsonál őrködő portás szigorú pillantásai előtt. Megszűnt a gépek duruzslása, a munkásemberek moraja, a gyerekes munkásleányok vihogása,

csak a gőz fáradt pöfékelése zavarta meg a Váci-utra ráboruló esendőt.

Az öntőműhely felől magas, szikár, előkelő külsejű öreg ur haladt el a gyári épületek mellett. A téli szél meglöbögte a kékszi-nű gépészkabátját, amely alól elegáns rendengot öltözéke kandikált ki. Az ide-oda lézengő munkások félelemteljes köszöntését bólingatással viszonzta, vagy odakapott kezével ritkás, ősz hajára boruló selyemsapkájához. Közben kristálymonokliján keresztül értő pillantásokat vetett a kezében lobogó tervrajzra, amelyet meneközben összegöngyöltett. A vezérigazgató főmérnök véletlenül betekintett a kazánházba. A félignyitott ajtónál hirtelen megállott. Különös látvány tárult eléje. A nagy kazánnak téglaköppönyege mellett egy sudár termetű, feketeruhás leány állott. Kanállal kavart a melegítésre odahelyezett vasbőgrében. Aztán abba hagyta. Ugyilátszik várnia kellett, amíg felmelegszik. Osszefont karokkal állott és nézegette a szénrakásokra telepedett, lakmározó kormosképu fűtőket.

A vezérigazgató elmerült a szép leány szemlélésébe. A finom alabástrom arera a hő-ség halvány rózsákat lehelt. Okos nagy fekete szemei az étkező munkásokra meredtek ugyan, de mintha messze kalandozni látszó lelke irányát követték volna. Lányhajlásu orrocskájának cimpái meg-meg remegtek. A vezérigazgató, a nőkkörűli tapasztalatokba beleöszült életbuvár, értette az orcimpák remegésének je-

lentőségét. Csak nagy érzésű leányok és asszonyok tudják visszaadni azzal a bennök dúló lelki folyamatok skáláját. A leány különben egészen nyugodtnak látszott. Közben megigazgatta dus barna hajzatát. Meg-meg nézegette a melegedő bádogedényt és épen lekapta a tűzről, amikor a vezérigazgató hirtelen elhatározással belépett.

A fűtők felugráltak, félretették enni valójukat és a szétgurult széndaralokat gereblyézték össze. Dulcs Vilmos ügyetsem vetett a kapkodó emberekre. Megerőltette magát, csak hogy nyugalmát és fensőbbiségét megtarthassa. Bármily szigorúságot igyekezett is ráncolt homlokával kifejezni, a leány körüllebegő, kívánó tekintete ellentmondott uralni akaró magatartásának. A leány a kis fazekat csipkés fekete köténye alá rejtette és zavartan állott a rettegett vezérigazgató előtt.

Dulcs erőltetett nyersességgel szólította meg.

„A kisasszony talán ragasztógumuit főz? Felesleges! Van, aki ezt elvégezze”.

A leány elpirult, kissé elgondolkozott. Rávetette tiszta őszinte tekintetét, amely sem a hazugságot, sem a mások megtévesztését nem tudta elviselni.

„Bocsánatot kérek vezérigazgató ur, nem tudtam, Logy nem szabad a kazánházba jönni. Az ebédemet melegítettem fel”.

A remeteg jövedelmű vezérigazgató sajnálkozás felét érzett a szíve körül. Szegény

külső erők akárminő érvényesülésével történhetik.

Mi, az előkelő külföldi ismeretségek és összeköttetések híjával levők, másként gondolkodunk. A mi dolgunk Romániával van, vagy lesz, azt végezzék el a külügyminiszterek, amíg lehet. A mi dolgunk pedig a román nemzetiségekkel van, azt nem végezzük el se Bukaresttel, se Párisal, se Szentpétervárral, hanem magunkkal a nemzetiségekkel, a Maniu Gyulákkal és társaikkal. Mert lehet, hogy rossz magyarok, nem egészen a kedvünk szerint valók, de mégis ennek az országnak polgárai, és ennek az országnak belső ügyeit csakis ennek az országnak fiaival lehet elvégezni.

Nem Catarau az üszkübi fogoly.

(A félrevezetett rendőrség.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

A budapesti detektívönök intézkedésére a tegnapi esti gyorsvonattal elutazott Üszkübbe Hetényi Imre dr. detektívönkhelyettes Kovacssevics Milos detektívvel, aki jól tud szerbül, azzal a rendeltetéssel, hogy Üszkübben a különböző fényképek és egyéb adatok alapján állapítsák meg, hogy ki az a személy, aki ott a rendőrség felügyelete alatt áll.

Nagy Károly detektívönök ma délelőtt kijelentette, hogy semmi néven nevezendő fölvilágosítást nem adhat és alexandriai utjáról sem mondhat el semmit, mert bár igen értékes dolgokat tudott meg, de azt a nyomozás érdekében kénytelen titokban tartani.

A detektívönök a főkapitányságon izgatottan várja az Üszkübből érkező híreket.

A rendőrségnek az a föltevése, hogy Catarau közelében kell lenni társának is, mert bár az első nyomok arra vallanak, hogy Csernovicból különböző irányban utaztak el a gonosztevők, valószínű, hogy későbbi időpontra találkozót adtak egymásnak és nem lehetetlen, hogy találkozásuk helyül Üszkübet vagy környékét jelölték ki. Abban bizakodhattak ugyan-

is, hogy ezen a háborúdulta területen nem fogják fölfedezni őket.

Catarau kiadásáról Gáthy Bálint debreceni királyi ügyész ma a következőket mondta:

— Catarau kiadására vonatkozóan az a véleményem, hogy Szerbia haladéktalanul teljesíti ezt a kérésünket, mert hiszen nem lehet politikai büncselekménynek tekinteni a bombamerényletet. Catarauon nem ítélkezhetik Szerbia, mert Catarau orosz alattvaló és az egyezmény értelmében a legrosszabb esetben Oroszországnak kellene átadni és ott ítélkeznie a katonaszökevény Catarauról. Nézetem szerint azonban a gyilkost egyenesen Magyarországra hozzák. Ha azonban Ausztrián keresztül hoznák, úgy nem mi ítélkezünk róla, hanem az osztrák bíróság, az osztrák törvény szerint.

Az osztrák büntető törvény szerint ugyanis Catarau osztrák területen követte el a büncselekményt, mert Csernovicban adta fel a pokolgépet tartalmazó csomagot és ezzel a büntényt már be is fejezte. Ha Cataraut Magyarországra hozzák, úgy természetesen a debreceni törvényszék ítélkezik róla és a büntetés valószínűleg halálos lesz, annyival is inkább, mert nem egy gyilkosság, hanem a gyilkosság halmozata terheli Cataraut. Olyan körülmény viszont, ami esetleg a merénylő tettének enyhítésére szolgálna, egyáltalán nincsen, mert az, hogy valaki politikai, vagy vallási fanatizmusból követ el ily gyilkosságot, egyáltalában nem lehet mentő körülmény.

A budapesti rendőrség bizó reménykedését és a debreceni ügyész találgatását halomra dönti az a bukaresti távirat, amely ma este érkezett az Aradi Közlönyhöz. A sürgöny szerint Bukarestben egész határozottan tudják, hogy Üszkübben tévedés történt, mert a letartóztatott férfi nem Catarau, hanem csak föltűnően hasonló a merénylőhöz. A budapesti rendőrség kiküldöttei már meg is győződtek a tévedésről és holnap csalódotan fognak visszatérni. Catarau állítólag Alexandriában van s azt híresztelik Bukarestben, hogy direkt ő küldte volna hasonmását Üszkübbe a rendőrség félrevezetése céljából.

Forrongás egy sodronyvasut miatt.

(A kamunicai szállók veszedelme.)

Távirati tudósítás.

Ujvidék, április 7.

Kamunica községben ma valóságos forrongás támadt annak a hírére, hogy a községnek vörös borairól híres szőlőfelett a Lutzenbacher cég sodronyvasutat épített. Az ujvidék-beocsini vasut már amugy is javarészt tönkretette a vidék szőlőművelését, érthető tehát milyen izgalmat keltett a község lakóiban, amikor április másodikán azzal dobolták össze őket, hogy másnap közigazgatási bejárás lesz az új vasut dolgában.

A Lutzenbacher céget Teleky József gróf országgyűlési képviselő és Kossalkó János műszaki tanácsos képviselték, ez utóbbi bejelentette a község lakóinak, hogy a közigazgatási bejárás miatt érkeztek és kérdezte, van-e kifogásuk ellene. Mihajlovits Döme polgármester szólalt fel elsőnek a lakosok közül és tiltakozott az ilyen megrohanás ellen, amiért csak előző este hívták össze a népet a közigazgatási bejárásra. Se a köz, se a község érdeke nem kívánja a vasutat, sőt az egyenesen kárára van, mert a cég csak a pillérek helyét fogja megváltani és nem az egész területet, amely felett a pálya vezet, holott a pálya alatt nem lehet dolgozni, mert a kőpor tönkreteszi a szőlőtermelést és a lezuhanó kődarabok miatt nem is lehet munkálkodni. Általános helyeslés fogadta a polgármester szavait és olyan nagy zajongás támadt, hogy a rendőrség közbelépését kellett kérni a nyugalom helyreállítására. A közigazgatási bejárást ilyen körülmények között nem lehetett megtartani, amiről jegyzőkönyvet vettek fel s ezt beterjesztették a miniszterhez. A nép csapatokban özönlött az utcákra és rögtönzött népgyűléseket tartott, amelyeken elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a horvát bánhoz és magyar kormányhoz, hogy tiltakozzanak a vasutépítés ellen. Az ujvidéki lakosság javaslatára pedig azt is elhatározták, hogy összeférhetetlenségi bejelentést tesznek Teleky József gróf országgyűlési képviselő ellen, aki a Lutzenbacher-cég főnökének a veje.

leány. Még talán meg is szegényítette. Restelkedve mentegőzött.

„Az... az más... Külömben is... nem azért szóltam... Nem akartam zavarni az ebédjét... csak tessék...”

Zavarában viszonzta a fűtők köszöntését is. Sietett ki a levegőre. A kazánház forrósága vértolulást okozott. Az iroda épület előtt megállott és cigarettára gyújtott. Akkorra érkezett a feljáróhoz a leány. Vitte a felmelegedett ebédjét az irodába. Dulcs a lépcsőnél megállította:

„Kérem kisasszony: kicsoda ön?”

A leány megütközött a kérdésem. A vezérigazgató nem tarthatta ugyan számon mind a kétezer alkalmazott nevét, de mértakarta tudni a nevét.

„Gabriel Sarolta vagyok.”

„A levelezési osztálytól?” tudakolta tovább Dulcs.

„Nem. A szétküldési könyveket vezetem.”

A vezérigazgató köszönőleg intett és elűnt az igazgatósági épületben. Gabriel Sarolta egyet rántott a vállán, mint a ki sem meghatva nincs a vezérigazgatónak más szemében talán kitüntető figyelmétől, sem pedig nem kíváncsi az indító okokra, amelyek a nagy ur pillanatnyi érdeklődését felkeltették.

Javában majszolagta a Váci-utra néző ablaknál az ebédjét, amikor kifordult a gyári kapun Dulcs villamos automobilja. Utána nézett a Nyugati-pályaudvar irányában robogó fekete-lakkos gépkocsinak. Kopogás zavarta meg.

„Szabad!”

Az igazgatósági épület tájáról ismerős, borotvált arcú egyenruhás inas lépett be s megállott az íróasztalok sora előtt.

A vezérigazgató ur kéreti, hogy pontban öt órakor sziveskedjék nála jelentkezni a mult havi szétküldési kimutatással.

Be sem várva a leány esetleges választát, eltávozott. Gabriel Sarolta hosszasan utána nézett. Eltolta maga elől az ételmaradékot és fejét két kezére tamasztva elgondolkozott.

„Ez az ember belém akar kötni!” gondolta magában. Belém akar kötni, különben nem kérne kimutatást. S mindezt azért, mert a kazánház ajtójára ki van írva: „Idegeneknek tilos a bemenet”...

II.

A tisztviselők, akiket hivatalos teendőjük Dulcs párnázott ajtóju szobájába vezetett, ha nem is beszéltek róla egymás között, de külön-külön megállapították, hogy az egyébként hideg és gunyoros temperamentumu vezérigazgató föltűnően ideges. Az előterjesztéseket türelmetlenül hallgatta meg, a postai levelezést szinte látatlanba írta alá. Csakhogy épen átfuttatta a gépirásos sorokon a tekintetét, ő, aki máskor egyetlen helytelenül elhelyezett szó miatt újra íratta a leveleket. Idegenéget nem palástolta legbizalmasabb embere, a vezértitkár előtt sem. A gyári ügyek ismertetése közben szinte percenként kapkodott az órájához. Bosszankodva szemlélte

a kis óramutató csigalassu utját a római ötös-szám felé. A vezértitkár hamarosan ledarálta a mondanivalót abban a hitben, hogy Dulcsnak sietős utja van. Megtévészette a csillogó részfogason csüngő munkakabát. A vezérigazgató elegáns redengóját csak érkezés és távozás idején mutogatta magán.

Dulcs türelmetlensége fokozódott. Gabriel Saroltát várta. Hatni akart rá, azért csoportosított előkészített magaviseletében fölényt, eleganciát, a pénzarisztokraták leereszkedő udvariasságát és az öreg legények tetszenivágyásának apró nuánszait. A déli találkozás nagy hatással volt rá. A társaságbeli szabadéletű hölgyek és nagystilű szinpadí csillagok szerelem-intrikáiban megedzett és lehervadt idegü agglény eddig még sohasem érzett vágyódásnak ismeretlen válfaját melengette a szíve körül. Gabriel Sarolta egyénisége, a leghelyesebben mondvá: megfogta őt. A gyönyörű alak, az okosságtól sugárzó arc, amelyen a büszkeség és a ritka energia látszata tilt, a fenséges egyszerűség s a tompa tűzü szemekben élő korlátlan elhatározás és meghunyászkodtatású készség csodálatos nőirejtély összességét adta. És Dulcs, aki tudományos és üzlete komolysága mellett nem volt mentes a nőbarátok léhaságaitól, meg akarta fejtetni a talányt. Mindenáron. Így határozta el: mindanáron. A vezérigazgató pedig eltökélésében nem ismert megalkuvást.

Inasa Gabriel Saroltát jelentette be. Dulcs intett s elhelyezkedett az íróasztalnál, mint a

Andrényi Károly báró temetése.

— Arad gyásza —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Arad város nagy halottját, Andrényi Károly bárót ma délután három órakor temették el. Hogy közéletünk milyen értéket veszített benne, azt megmutatta a mai temetés, amelyen Arad mélyes gyásza teljes nagyságában nyilvánult meg. Az őszinte részvétnak és fájdalomnak ilyen nagyarányu megnyilatkozása csak olyan férfiak elmulását szokta követni, akik, — mint Andrényi Károly báró — egész életükben csak szépet, jót és nemeset cselekedtek, s akiket embertársaik tisztelete és szeretete kísért földi útjukon. Andrényi Károly báró egyéniségének polgári és üzleti erényeinek tisztelői seregestől jöttek el a temetésre, hogy kegyeletüket lerójják.

Már fél három órakor telve volt a József főherceg-uti ház nagy udvara, amelynek közepén, gyepes köröndön, lila drapériás baldachin állott, alatta felállítva a díszes ravatal. Egymásután érkeztek az udvarba az elhunyt tisztelői és barátai: magánosok és küldöttségek. Városunk társadalmának ugyszólván minden számottevő tagja ott volt, megjelent a temetésen Urbán Iván báró főispán is. Arad város törvényhatósága Varjassy Lajos polgármester vezetése mellett nagy küldöttséggel képviseltette magát, a megye küldöttségét Dálnoki-Nagy Lajos alispán vezette. Küldöttséggel képviselték a Kereskedelmi és Iparkamarát, az Aradi Kereskedők Körét, az Aradi Lloyd egyesületet, az Aradi Atlétikai Klubot, a Filharmonia egyesületet, az Építész- és Mérnök egyesületet és több jótékony egyesületet. Három órára már talpalatnyi üres hely nem maradt a nagy udvaron, még a földszinti folyósókat is ellepte a gyászoló közönség. Az aradi nemzeti színház énekkara az emeleti lakás udvarra nyíló verandáján helyezkedett el s a „Mért oly borús” című gyászdal bánatos akkordjai mellett megkezdődött az ünnepélyes gyászszeretartás. Lakatos Ottó rendfőnök fényes papi segédlettel végezte a szeretartásokat s a Circumdederrunt me fenségesen komor mondatai után be-

szentelte az arany díszítményekkel ékesített tömör érekeporsót. A ravatal előtt állott a megtört rokonság, a síró özvegy, az árván maradt kis fiú s a legközelebbi hozzátartozók, a Vásárhelyi és Baross családok tagjai. Még egy utolsó gyászsima hangzott el s ezután az aradi és nagyváradi Andrényi üzlet — ez utóbbinak hatvan alkalmazottja érkezett ma délben Aradra — hat főhivatalnok felemelte a nehéz koporsót és kivitte a ház előtt álló gyászkocsizhoz. A koporsót követték a rokonok és az óriási embertömeg. A ház előtt az özvegy, akit borzasztóan megtört a gyász, kis fiával kocsiba szállott, Andrényi Magda baronesszt pedig annyira le-sújtotta a tragikus haláleset, hogy még anynyi ereje sem volt, hogy megjelenjen a temetésen.

A halottas kocsit három koszorúval meg-rakott kocsit követte, utána haladt a beláthatatlanul hosszú menet és a fogatok végtelen sora. A Karolina-utcánál a temetési menet befordult és a gyászoló közönség javarésze gyalog kíséerte ki a koporsót a felső temetőbe, ahol rövid ima után a családi sírboltban, halott fia mellé helyezték, Andrényi Károly báró tetemét.

A gyászoló család kívánsága volt, hogy a temetésen beszédek ne hangozzanak el s azok a testületek és egyesületek, amelyek megörökíteni akarják Andrényi Károly báró emlékét, arcképét festetik meg, vagy emléktáblát állítanak mélyes kegyeletük jeléül. Számos középületen kitzették ma a gyászbogót és újabb gyászjelentéseket is adtak ki még a mai nap folyamán. A mélyen sujtott család gyászával együtt érez az egész város, a részvétlevelek és részvéttáviratok százával érkeztek az ország minden részéből és személyesen is már sokan fejezték ki részvéttüket.

Tisza István gróf a következő táviratot küldte Andrényi báró özvegyéhez:

— A közügyet, várost és a családot ért súlyos veszteség alkalmából fogadja Méltóságos Asszonyom mély, őszinte részvétemet.

Részvéttáviratban fordultak az özvegyhez Csernovits Diodor, Bánhidya Antal báró, Mel-tzer László, Mandorf Géza báró, Mihelffi Lajos dr., Hoványi Géza, Rimler Károly, Szeidl Ambrus, Szontágh Gusztáv és még nagyon so-

kan az országos, valamint helyi előkelőségek közül. Az aradi intézetek, egyletek, testületek meleghangu részvétlevelet intézetek a családdhoz.

A kereskedelmi és iparkamara meleghangu levelben fordult az özvegyhez, akihez a következő megható sorokat intézte:

Az elhunyt nagyérdemű beltagja volt Kamaránknak s így mi is a közvetlenség erejével érezzük ama fájdalmat, amely Andrényi Károly báró kimulásával Arad társadalmi életére s a magyar kereskedelemre borul és mi is együtt gyászoljuk őt e nagy város egész közönségével. A feleség gyöngéd hitvesét, a család bölcsen gondolkozó fejét, a kereskedelmi élet ritka értékű munkását, a közélet bámulatosan áldozatkész és jólelkű jelesét, a polgári munka pedig soha nem lankadó harcosát veszítette el benne, aki a gondtalan könnyed élet helyett az enyészetet siettető, az energiát lohasztó, pihenés nélküli munkásságot választotta. Szívünkben a gyász tompa érzésével fordulunk Andrényi Károly báró szomorú özvegye és árván maradt gyermekei felé s a vigasz szava, amely lelkünkben feltörekszik, nyújtson némi enyhülést a nagy fájdalomra.

A koszorú kocsikon a következő felirású koszorúk voltak elhelyezve:

Ilád. — Édes jó fiamnak. Drága jó papánknak — Médi és Csiri. Fájó szeretettel — Viki és Lajos. Szeretett kedves Karinak — Adrienne és Feri. Szeretett Karinknak — Pauline és Olivér. A jó Karinknak — szeretettel Janka. Szeretete jeléül — Julia. Szeretettel — Annie és János. A jó Kari bácsinak — Berti, Tamás, Gyuri. Kari bácsinak — Józsi, Béla, Paulinka. Mély szeretettel — Feri és Nelly. Utolsó üdvözet — Tömörny Károly és neje. Kegyelete jeléül — Laczay-család. A jó, kedves Kari bácsinak — Szeretettel Sanyi, Miklós, Konstantin. Baráti szeretet jeléül — Báró Urbán Iván és neje. Mély részvétél — Purgly László. Kedves Karinak — Gábor. Kedves öcsémnek — Jenny néni. Utolsó üdvözet — Dezső és Margit. Felejthetetlen jó Karinak — Az öreg Karcsi. Atyai jó akarómnak — Bandi. Szeretünk jeléül — Ius, Péter. Mély részvéte jeléül — Ottenberg. Őszinte kegyelettel — Róth József. Mély fájdalma és tisztelete jeléül — Aradi Kereskedők Köre. Nemes pártfogójának — izraelita nőegylet és népkonyha. Mély fájdalommal — Parecz Béla dr. Mély részvétél — Vaskereskedők nyugdíjegylete. Bánatos szívvel bucsuzom — Gusztai. — Kegyelete jeléül — Stern Emil. Sze-

kinék tengersok a dolga. A leány először volt a nagyur dolgozótermében. Okos tekintetével hirtelen átsuhant az előkelő berendezésen, még a villamoscsillár gyöngydiszei sem kerültek el a figyelmét. Bátran szembenézett a hatalmas urral, mert kiírhatatlanul élt benne a meggyőződés, hogy Dulcs a tiltott kazánház látogatása miatt hívatta. Atnyújtotta a szétküldési könyvet.

Dulcs kiejtette szeméből a monokliját, mosolyogva átvette a kékkötésű könyvet és helyet mutatott az öblös angol karosszékek egyikében. Nehányszor megköszönte a torkát, aztán megszólalt.

„Nézzé kisasszony: tételezze fel rólam eddig megélt ötvenhat évemnél fogva, hogy egy kicsikét emberismerő vagyok. Maga okos leány. Ne vegye szerénytelenségnek a kérésemet: beszéljünk egymással úgy, mint két okos ember. Tegyük túl magunkat a formáságokon.”

Saroltát látszólag meglepte a hang és mindaz, amit a vezérigazgató mondott. Nem fárasztotta magát a bevezetés értelmezésével s annak kitalálásával: mire akar kijutni Dulcs. Valamit akar tőle az bizonyos. Sulyt helyezett rá, hogy semmi ojat ne ejtsen ki a száján, ami konkluziókra tarthat számot. Legalább is nem addig, amíg a vezérigazgató szándékával tisztába nem jött. Szinte hangsúly nélkül felelte:

„Kérem vezérigazgató ur.”

„Hagyjuk el a címzéseket, ha szabad kérem”, szölt erőltetett mosolygással és leült a leánnyal szemközti szőrpamlagra. „A dologra

térek. Volt valami megható abban, hogy egy ilyen szép leány mint maga az ebédjét a kazánon melegítette.”

„Ezek szerint havi fizetése . . .
„Hetven korona!” vágott közbe a lány. Hangjában valami szemrehányás féle re-megett.

„És ebből meg tud élni?”

„Kénytelen vagyok vele.”

„A ma déli találkozás impressziói folytán el is hiszem. Tudja milyennek láttam magát, amikor szegyenkezve kavargatta az ennivalóját? Mintha egy orosz diákkisasszony és a Hamupipke princessz keveréke elevenedett volna meg előttem. Nem tudok számot adni miért, de meg-rögződött bennem a hit, hogy maga nem hetven koronás önfentartásra született és nem felmelegített ebédre. Ha olyan félelmetesen okos nézése nem volna, hirtelen ki merném mondani . . . De mit is kerülgetem . . . Több kellett bennem az érdeklődésnél . . . Vénülő fejemre való tekintettel csak halkan merem megszugi: talán szerelem . . .”

A leány öntudatlanul hátradőlt a karosszékben. Behunyta a szemét, mintha fájdalmas vonaglást érzett volna átcikkázni a testén. Halvány rózsás pirulása hamar tovatűnt és könnyörgőleg mondta:

„De kérem . . . ha ilyen benyomásokat keltettem volna . . . ez . . . ez . . . akaratomon kívül történt.”

Dulcs elcsitította magában a fellobogó daldalmámort. Azt hitte zavarbahozta a büszke,

hideg leányt. Fölénye érzetét a siker biztos előjelének ismerte el.

Ugyan, ne mentegedjék. Nagy kérés van magához. Engedje bebizonyítani, mennyire érdeklődöm maga iránt. A maga királynői termete nem arra teremtődött, hogy reggeltől estig íróasztal fölé gömnyedjen. Finom fehér ujjaskái nem tollfogásra, hanem ékszerviselésre valók. A Hermina-uton üresen áll fejedelmi vilám. Kötelezzen le vele: fogadja el. Mire felköltözik inas és komorna várja az előcsarnokban. Az íróasztalkája fiókjában a szalonban — ne haragudják, ha kiejtem ajkamon e szót: pénz. Talán több, mint amennyit kíván. Magának nem szabad lélekölő munkában elsorvadnia. Az ilyen leány a jólét, a gyönyörök világába való.”

Leste a hatást. Gabriel Sarolta részvétlelenül, szinte figyelmen kívül önmagábamerüléssel hallgatta Dulcs beszédét. A vezérigazgató hangja ellágyult. Szeme möhön tapadt a leány formás alakjára s miután bevégezte hatástalanul elhangzott ajánlatát, megütözve illesztette ösz-szevont szemöldöke alá a monoklit. Nem akarta vagy nem tudta észrevenni: mennyire szenved a leány.

Sarolta szemeit hirtelen könyfüggöny futotta be. Lassan felemelkedett, odatámaszkodott a sárga bőrkarosszékhez és félrefordította a fejét. Titkolni akarta a sirását. A vezérigazgató megfigyelését sem kerülhették el a lassan le-pergő könyvek.

„Megbántottam?” kérdezte sajnálkozólag.

retett unokabátyámnak — Tömör János. Báró Andrányi Károlynak — Arthur és Alice. Bartelmust A. Co. Pilsen — Kegyelettel. Nemfeldt Károly — Öszinte részvétellel. Utolsó üdvözlöt kedves Karinak — Clarisse néni. Kedves rokonnak — Kiss Aladárék. Kari bácsinak — Sándor és Kató. Arad sz. kir. város közönsége — Kegyelete jeléül. Nyngodjál békében — Krenner család. Öszinte részvétellel — Vilma, Virgil és gyermekei. Tisztelete jeléül — Majone és neje. Utolsó üdvözlöt — Ilona és Victor. Igaz részvétellel — Parecz György. Felejthetetlen jó barátunknak — Márta és Zsiga. Nagyrövidü beltagjának — Az aradi kereskedelmi és iparkamara. Hálás kegyelete jeléül — Dóka Miklós és neje. Mély részvétellel jeléül — Kintzig János és neje. Örök-hálával és kegyelettel — Aradi filharmonia. Kegyelete jeléül — Aradi Nemzeti Munkapárt. Baráti üdvözlöt — a Fábry-család. Felejthetetlen jó főnökünknek — irodaszemélyzet, Szeretett főnökünknek — detail-személyzet. Szeretett főnökünknek — Herczegh László. Kegyelete jeléül — Maros evezős-egylet. Aradi atletikai klub — kegyelettel. Szeretett főnökünknek — raktárszemélyzet. Öszinte részvétellel — Komjáthy István. Szeretett főnökünknek kegyelettel — Guld Emil és családja. Kegyelete jeléül — örökké hálás Krausz és neje. Kegyelete jeléül — örökké hálás Sohlmann és családja. Szeretettünk jeléül — Schmidt és családja. Öszinte részvétellel — Csernovits Diodor. Kegyelete jeléül — Ring Géza. Öszinte részvétellel — Misi. Szeretett főnökünknek — nagyváradi személyzet. Hálás tisztelettel — Aradgáji gazdakör kisbirtokosai. A felejthetetlen kedves jó barátunk — Bódy Bódog és neje. Kegyelete jeléül — Aradi áru és értéktözsde. Igaz részvétellel — Radó Gyula. Későn találkoztunk, korán bucsuztál — Töttöscsalád. Szeretett tagtársának — Aradi Mérnök- és Építészegylet. Tisztelete jeléül — Krizsán Sándor és neje. Felejthetetlen gazdánknak — Jakab.

A hármasszövetség ellenségei. Politikai körökben mostanában élénken tárgyalnak minden tünetet, mely a hármasszövetség elleni intrikára világít rá. Ezek közé tartozik Xenopol jassyi tanárnak a párisi Journal des Debates-ban megjelent cikke, mely valótlanságok és ferdtések egész halmazával pályázik a franciák hiszékenységére. Legjellemzőbb állítása, hogy a bukaresti béke revíziójára irányuló törekvésünket Franciaország és Oroszország hiúsították meg, akiknek befolyására vezethető vissza, hogy a revízió gondolatát végül egész Európa visszautasította. Köztudomású tény, hogy a bukaresti béke revíziójának eszméjét monarchiánk Oroszországgal egyetértve vetette fel és ez a kezdet csak a többi nagyhatalom közönsége miatt tűnt le a napirendről. Szóval, Oroszországot mint szabadítót állítja oda, monarchiánkat pedig befeketíteni igyekszik Xe-

„Nem!” felelte, önruralmát visszanyerve. Sarolta. Ennek vezérigazgató ur joga volt kibontogatni előttem egy csillogó élet kulisszáit. Joga volt, mert én a vezérigazgató én alkalmazott vagyok. Joga volt sokat kínálni egy nem rut leánynak, aki szükségleteit és vágyait egy hetven koronás keretbe kénytelen beleilleszteni. S mert előrebocsátotta, hogy vegyük úgy, mintha két okos ember állana egymással szemben, nincs mit tagadnom azon, hogy nem vagyok rut s van bennem valami rendkívüli. S ez, vezérigazgató ur, mindjárt nem lesz titok maga előtt. Visszaélhetnék a helyzetemmel. A felém nyújtott kézből elvehetném a vagyont. Nem teszem, nem tehetem. Öt év előtt szent fogadalmat tettem az őszinteségre és becsületességre. És épen a félelem nélküli őszinteség mondatja el velem mindazt, amit elmondok. Jóllehet meg adhatom az árát...”

Dulcs várokozásteljesen leste a vakító fehér fogsorok közül kibukkanó szavakat. A leány elnyomott sóhaj után folytatta:

Nem voltam mindig Gábrriel Sarolta. Gábrriel Sasának hívtak. Rossz, léha, könnyelmű voltam. Négy évi tobzódás után elfogott a becsület, a tisztelet utáni olthatatlan szomjúság, hogy Sasából Sarolta lehessenek. Rettenős önkínzások, mártiros éjszakák után lettem azzá, ami vagyok; vad energiájú, hajtbatalan elhatározású nő. Egy napon kiszedtem fulmból a gyémántokat, ledobtam a zizgő selymeket. Egyszerű batiziban ha ytam el azt a kört, amelynek tespesztő levegője a becsületességig bódít.

nopol ur egy olyan dologban, amelyben Oroszország monarchiánkkal azonos álláspontot foglalt el. Sajnálni való, hogy vannak magyar politikusok és magyar lapok, akik eféle perfid ellenségeinknek készséggel tolják a szeherét.

Verekedéssel megakadályozott házasság.

(Fiuk az apa szerelme ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Székesfehérvár, április 7.

Írásban kötelezte magát Szegő Miklós dr. székesfehérvári ügyvéd arra, hogy özvegyen maradt mostohaanyját, a ki már három férjet temetett el, mindaddig uri módon eltartja — míg negyedszer férjhez nem megy.

Vállalkozó csakhamar akadt Ganz Ignác hatvanhárom éves nyugalomba vonult kereskedő személyében, a ki hajlandó volt nyakát a házasság jármába hajtani. Az élemedett ember két fia, Ganz Lajos építőmérnök és Géza iparfelügyelő, minden tőlük kitelhető módon ellenezték a házasságot. Ilonka nevű huguk menyasszony volt s ők lemondtak az örökségről, hogy hozományt adhassanak, mit apjuknak házassága által veszedelemben láttak. Megtudta ezt az ügyvéd is s azért többször rájuk ment, hogy ne gördítsenek akadályt mostohaanyjának férjhezmenetelére, mert módját tudja eljenni annak, hogy huguk házassága füstbe menjen.

Tavaly május 5-ikén a két Ganz-testvér kihivatta Szegő dr.-t a kávéházból az utcára, ahol rövid szóváltás után tettelegességre került a dolog. A járó kelők összecsozdultak a látványosságra. Fölsegítették a földről az ügyvédet, aki könnyű testi sértés vétsége miatt panasolta be bántalmazóit, miután mostohaanyjának férjhezmeneteléből semmi sem lett.

A székesfehérvári járásbíró Gans Lajost két heti, Ganz Gézát pedig nyolc napi fogházra ítélte s ezt a büntetést a székesfehérvári törvényszék is jóváhagyta.

A budapesti királyi tábla ma Horváth Béla kuriai bíró elnöklésével Dési Géza dr. védelme után mind a két alsóbbfoku bíróság ítéletét megsemmisítette s Ganz Lajos büntetését, az enyhítő szakasz alkalmazásával kétszáz koronára, Ganz Gézát pedig hetven koronára szállította le.

Dolgozni akartam. Eltűntem a tisztos szegénység áradatába. Öt évi kalvária után hetven koronát keresek kezem munkájával és oly kimondhatatlanul jól esik a felmelegített ebéd. Jobban, mint valamikor Ostende osztrigái. És az átküzdött öt év alatt kínos elővigyázattal tudtam elkerülni a férfit. Még csak nem is beszéltem soha, egygyel sem. S most bűnbánó utamat keresztelte ön s eszembe juttatta jó öt évem alá földelt fájdalmas emlékeimet. Eszembe juttatta az elérhetést. Fájt, de már túl vagyok rajta. Lehet, kételkedni fog már okosságomban, olyanok tart, aki rögeszmét ápol. Bármit legyen is, egyet kérek. Hagyja folytatnom az én szintelen, de nekem kedves pompás remetés életemet.

A vezérigazgatóban küzködött a kiábrándulás és a kétkedés. De Gábrriel Sasa szoborereven elmondott históriája tisztán csengett a fülében. Nem talált okot a hitetlenkedésre. Kedvtelenül kiegyenesedett. Újabb kísérletbe akart fogni. Meggondolta... Kimért előkelőséggel ereszkedett le az íróasztalnál álló székbe. Unott hanghordozással mondta:

„Kérem... Részemről azon leszek, hogy az igazgatóság felemelje az ön fizetését. Hetven koronáról nyolevanra.”

Legyintve intett a kezével: a kihallgatás véget ért. És Gábrriel Sasa a rabszolga boldogságával hogy megszokott életük során nem történi változás, lassan kiment. Vissza az íróasztalához.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Dijbirkozók revolverharca.

(Czáják a törvényszék előtt.)

Távirati tudósítás.

Budapest, április 7.

A magyar díjbirkozó-céh két érdemes tagja: Czája Bertalan és Czája József, mindennapi vendégei a Meteor kávéháznak. Nema-régiben Czája Bertalan egymagában ült a kávéházban egy sakktabla mellett s híres mesterek problémáinak megoldásában gyakorolta magát. E közben belépett a kávéházba Gróf Sándor s olyasvalami megjegyzést tett Czája szórakozására, ami nem volt inyére a díjbirkozónak. Vissza is vágott epés hangon, mondván:

— Hallgass, te nulla!

Gróf Sándor nem állta meg megjegyzés nélkül ezt a rendreutasítást, de alig hogy befejezte a replikáját, egy pofon csattant el az arcán. Czája József ugyanis, a ki a szomszéd asztal mellett ült, testvéri szeretetének jeléül arcul ütötte a kötekedő Gróf Sándort. Azaz, hogy csak meglegyintette, de ez a legyintés olyan volt, hogy fölért egy közönséges halandó ököcsapásával. A két díjbirkozó közzé került Gróf Sándor, csak az egyensúlyát veszítette el a meglegyintéstől, de nem a bátorságát. Revolvert vett elő s rálőtt az egyik Czájára, akit nem talált.

— Ha világbajnok vagy, hát gyere ide! — kiáltott, természetesen megfelelő távolságból a díjbirkozóra, aki a szives föl hívásnak eleget is tett volna, ha a kérés energikus hangon le nem int.

Az ügy a büntető járásbíró előtt folytatódott, ahol Czája Józsefet könnyű testi sértésért 120 korona pénzbüntetésre ítélték. Gróf Sándort, akit közösen ellen való kihágásért vontak kérdőre, fölmentettek.

A törvényszék főlebbviteli tanácsa az elsőfoku ítéletet ma megerősítette.

§ Bucsu Szakolczay Lajostól. A nyiregyházi törvényszék kinevezett elnöke ma utójára vett részt Aradmegye közigazgatási bizottságának ülésén: május hetedikén már nem lesz Aradon Szakolczay és így a közigazgatási bizottság, amely addig nem tart több ülést, ma már el is bucsuzott a királyi ügyésztől és üdvözölte a törvényszéki elnököt. A napirend előtt Urbán Iván báró főispán szólt szívből jövő meleg szeretettel a Szakolczayt ért kitüntetéséről és a bizottság tagjainak ovációja, éljenzése közben emlékezett meg arról a testvéri érzésről, barátságról, mely őt és a bizottság minden tagját évek hosszú során át Szakolczay Lajoshoz fűzte. A főispán szavai után Szakolczay Lajos emelkedett szólásra és hálás köszönetének adott kifejezést a bizottság mostani jókívánásaiért, az eddig élvezett támogatásért, amelyet feledhetetlenül megőrzi emlékében.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Szilveszter est az eladósodott kávéházban.

(Puncskészítés elől lefoglalt rum.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 7.

Abban a bünpörnyítő korszakban, mikor minden pesti sarokházban kávéház fakadt, született a Lövölde-téren a Kairó-kávéház. A környék ekkor már tele volt ragyogó, tükörablakos, plüsskanapés, aranycirádás kávéházakkal. A Kairónak, hol szolid nappali, hol vidám éjjeli ambíciói voltak, de egyik uton sem birt boldogulni a tulajdonosa, Kohn Bernát. Akkor drága volt a kávéház, rengeteg pénzt emésztett fel a sok talmi csillogás és sem a pikkolókból, sem a pezsgőzésekből nem lehetett fedezni a kölcsönpénzek magas kamatait. Kohn már a harmadik tulajdonosa volt a kávéháznak és súlyos kötelezettségekkel vette át az üzletet az előző kávéstól, Virányi Bélától. Rövid idő alatt

százezer koronát fizetett rá a kávéházra.

Harmadfél év előtt, 1911. december végén már összeesaptak feje fölött az adósságok hullámai, a kávé elmerült. Egyik végrehajtás a másikat követte a Kairóban, a hitelezők mentették a menthetőt. Az egyik hitelező, Virányi volt kávé 1911. december 31-én, Szilveszter napjának késő délutánján foglaltotta a kávéházban. A berendezés ekkor már le volt foglalva, a végrehajtó tehát a hitelező kívánságára a kávéházi italokat foglalta le, többek között

hatvanhárom liter rumot, amelyből a kötelező punco is készült volna.

A végrehajtás napja alkalmasan volt kiválasztva: Szilveszter napján nagy bevételt várt az adósságokkal küzdő kávé, de az üzlethez italok is kellettek volna és ezekre pár órával az ujévi vidámság előtt tette rá a ne bántsd jelzést a végrehajtó. A kávé felesége, aki a végrehajtó érkezésekor ott volt az üzletben, sirva távozott el, magukra hagyván a bírósági embereket. A végrehajtó ezután lefoglalta a kasszában volt italokat és a kávéház pincéjében talált hordókat tartalmazta együtt. Mikor négy hónappal később, 1912. áprilisában árverésre került volna a sor, a lefoglalt hatvanhárom liter rumot nem találták. A királyi ügyészség ezért sikkasztás miatt pörbe fogta Kohn kávést és feleségét, mint akik felváltva éjjel és nappal az üzletet vezették. A házaspár azzal védekezett, hogy nem tudtak a rum lefoglalásáról és arról sem, hogy azt később a kávéházban eladták. A hitelezők már régebben zárgondnokot rendeltek ki, annak kellett volna mindenről gondoskodni, de nem törődött semmivel és a kávéház sorsát egy Ella nevű felíró intézte, Kohnék közben el is adták az üzletet, minden terhével együtt, Máthé Lajos főpincérnek még április elején, úgy, hogy a sikkasztást megállapító árverés idején már nem is ők voltak a kávéháztulajdonosok.

A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és mert beigazolták vette, hogy

a lefoglalt rum egy része még az emlékezetes Szilveszter estén puncshoz elfogyott,

megállapította a házaspár bűnösségét és az enyhítő paragrafus alkalmazásával fogházbüntetésre ítélte. Az elítéltek főlegbezték a bűnösség megállapítása miatt, így került az ügy ma a Ráth-tanács elé a táblán. A kávé felesége megjelent a tárgyaláson és kétségbeesett sirással panaszkodott el a bíróságnak, hogy

menyi szenvedésen mentek keresztül és mennyire ártatlanok ők az ügyben, melybe tudtukon kívül keveredtek. Védője a zárgondnok felelősségére és a kasszirón tanúságtételére hivatkozott, mint az elítéltek ártatlanságának bizonyítékaira. A királyi ítélőtábla hosszabb tanácskozás után elnapolta a tárgyalást a bizonyítás kiegészítéséig. Elrendelte a bíróság a zárgondnok, több tanu és az Ella nevezetű kisasszony kihallgatását. A bizonyítás lefolytatásával a tábla Csopay Dénes dr. törvényszéki vizsgálóbíró bízta meg.

Donó Árpád az esküdtek előtt.

(A tanuk felvonulása. — Zárt tárgyalás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

A szokatlan élénkség, mely már reggel fél kilenkor az aradi törvényszék első emeleti folyosóján mutatkozott, külső megnyilvánulásként jelezte, hogy az esküdtszék ma „nagy” ügyet tárgyal. Donó Árpádot, a feleséggyilkos esendőrhadnagyot állította ma az igazságszolgáltatás ereje az esküdttbírák elé a kíváncsiak, akik a tárgyalás pikantériájára szomjaztak, elépték a folyosókat.

Pontban kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Bittó József táblabíró, elnök. Mellette a szavazóbírák, jobbján Lehrmann Viktor, balján Lukácsy Miklós dr. A közzéadot Morócza Dénes királyi ügyész képviseli, a védelem asztalánál Marsieu Jusztin dr. ül.

— A tárgyalást megnyitom — mondja az elnök — tárgyalás elé kerül szándékos emberölés büntetével vádolt Donó Árpád ügye.

A szokásos formalitások közt megalakul az esküdtszék. Az esküdttbírák a következők: Gerdanovich Aladár magánhivatalnok, Kaufman Jakab kereskedő, Remenyik László főmérnök, Mártics István szőlőbirtokos, Kádár István szabó, Raucher Emil magánhivatalnok, Nagy Kálmán háztulajdonos, Weinberger Ede üzletvezető, Lakner János földbérlet, Hacsek Arthur magánhivatalnok, Hetesi István szabó, Weichertz Lipót üzletvezető. Pótesküdték: Weiss József korcsmáros és Tabakovics Emil építész.

Az esküdtszék megalakulása után bevezetik a vádlottat. Donó Árpád hatalmas szájjal szép, férfias külsejű ember. Egyáltalán nem látszik meg rajta a fél évi vizsgálati fogság. Nincs összetörve, megjelenése imponáló és szimpatikus. Zsaket, szürke nadrág és — sárga cipő van rajta. Meghajol a bíróság és az esküdtek előtt, aztán válaszolva az általános kérdésekre hangosan érthetően elmondja, hogy 81 éves, evangélikus vallású, vagyontalan, volt esendőrhadnagy és detektív tanfolyam hallgató. Legutoljára Budapesten lakott. Magyarul, németül és angolul beszél.

— Büntetve volt? — kérdi tőle az elnök.

— Igen! Két év előtt kardot emeltem egy sántérra, aki a kutyámat elfogta. Akkor fegyelmet indítottak ellenem, megfosztottak a rangomtól s el is ítélték.

Mikor az általános kérdésekre már válaszolt a vádlott, felemelkedett Morócza Dénes királyi ügyész s a következőket mondotta:

— Indítványozom, hogy a bíróság

zárt tárgyalást rendeljen el.

Indítványom indokolását szintén csak a zárt tárgyaláson mondok el!

Az elnök elrendeli a hallgatóság kizárását, amely kitérül a folyosóra. Ott állnak a tanuk is: nagyobbrészt katonatisztek. Az érdek-

lődés különösen két magasrangú tiszt felé irányul: az egyik Fabinyi szegedi honvédfőhadbiztos, a másik Szuhányi hadbiztos. Ott beszélget velük Hanecker honvédszázados, akibe a szerencsétlen véget ért Porzolt Zsuzsa asszony egészsíti ki a csoportot Szuhányi hadbiztos felesége, akire még fontos szerep vár a tárgyaláson. Ott van Malle János hadnagy is, aki szintén intim viszonyban állott az agyonlőtt asszonnyal. Nagyszebenből idézték a tárgyalásra. A tanuk sorát kiegészíti a székudvari esendőrsvezető, aztán a többi székudvari tanuk, özvegy Antal Jánosné, Barna István, Szekeres Lajos, Tamás József, Klein Móric, aztán három tanu Bégamonostorról, ahol Porzolt Zsuzsa ezelőtt tanított. Egyik fontos tanu, Batta Jánosné, akinél Szegeden gyakran időzött Porzolt Zsuzsa, nem jött el, ugyszintén nem jelent meg Porzolt Zsuzsa atya sem, akit pedig megidéztek.

Öt perc múlva az elnök újból megnyitja a nyilvános tárgyalást s kihirdeti a bíróság határozatát: a bíróság az egész tárgyalásról kizárja a hallgatóságot. Mindenki távozik, csupán a hivatalos személyek s a védő két bizalmi férfia marad benn.

A zárt tárgyalás megkezdése után Donó az elnök felszólítására összefüggően és szilárdan, minden érzelmesség nélkül elmondta a gyilkosság és házasesetének történetét. Vallomása teljesen megegyezett azzal, amit a vizsgálóbíró előtt tett. Elmondotta, hogyan ismerkedett meg Kolozsvárt a későbbi feleségével, hogyan fejlődött ki közöttük intim barátság, amely később szerelmi viszonyra alakult. Donó nagyon szerette a nőt, aki — mint mondta — nem annyira szép, mint inkább nagyon érdekes arcú volt. Amikor megfosztották esendőrhadnagyi rangjától, elhatározta, hogy feleségül veszi. A házasságkötés 1913. november 27-én Székudvaron meg is történt, de még ugyanaznap Donó egy levelet talált felesége holmija között, amely, habár Porzolt Zsuzsa igyekezett annak tartalmát kimagyarázni, felkeltette gyanúját.

A továbbiak során intim és pikáns részleteket mondott el Donó házasesetéből, majd elmondotta, hogyan nyomoztatott felesége multja után Szegeden s hogyan szerzett bizonyosságot arról, hogy Porzolt Zsuzsa házasságkötésük előtt s azután is több ízben megcsalta őt.

A gyilkosság történetét szintén a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával megegyezően elmondta el Donó. A mult év december 22-én ment Székudvarra, miután már megbizonyosodott felesége hűtlenségéről. Nem volt szándékalgyonlóni az asszonyt, de mikor az cinikusan mindent tagadott, háromszor reálott.

Donó vallomástétele után a bíróság délelőtt tizenegy órakor tíz percre felfüggesztette a tárgyalást, majd a tanuhallgatások következtek. A délelőtt folyamán Fabinyi Lajos főhadbiztos hallgatták ki, aki lényegtelen vallomást tett. Délben egy órakor az elnök a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta.

Délután fél négy órakor folytatták a tanuk kihallgatását. A tanuk, Malle János hadnagy, Haby Zoltán százados, Szuhányi Lajosné, Szuhányi Lajos honvédfőhadbiztos, Hanecker István honvédszázados, Barna István, Sipos Ferenc székudvari igazgatótanító, Jakab Berta begamonostori tanítónő és Radányi Bégamonostori jegyző főleg Donóné előéletére vonatkozólag adtak elő terhelő adatokat. Özvegy Antal Jánosné, Szekeres Lajost és Klein Móricot a gyilkosság körülményeire vonatkozólag hallgatta ki a bíróság. A tanuvallomások mindegyike nagyon kedvező a vádlottra.

Este hét órakor véget ért a bizonyítási eljárás. Bittó József elnök a tárgyalás folytatását ezután holnap reggel kilenc órára halasztotta. Holnap délelőtt a kérdéseket szövegezik meg s a pörbeszédnek hangzanak el. A záróméret az ítélelhozatalra valószínűleg csak délután kerül a sor.

Az egynapos férj eltűnése.

(Róth László pékmester öngyilkos lett?)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 7.

Az abbáziai végzetes nászutazásról, aki nászéjszakáját követő napon tűnt el a felesége mellől, Róth Lászlóról hosszú hónapok után most érkezett az első hír. És ez a hír azt mondja, hogy Róth László triesztben öngyilkos lett. A molórol beleugrott a tengerbe s mire utána eveztek, elmerült a habokban. Holtan húzták csak ki órák múlva a tengerből.

A szerencsétlen ember a múlt esztendő augusztusában nősült. Weininger Mór tekintélyes budapesti pékmester leányát vette el feleségül. Az esküvő után az ifjú pár vonatra ült és augusztus huszonnyolcadikán, egy hétfői reggel megérkeztek Abbáziába. A Márkus féle penzióban vettek ki egy kétágyas szobát, megmosdottak, átöltöztek, aztán bementek az étterembe reggelizni. Félóra múltán Róth László panaszkodni kezdett, hogy fáj a feje.

— Várjon kedvesem — mondta a feleségének — átszaladok egy patikába aspirinért. Várjon meg, rögtön jövök.

A férj úgy, ahogy volt, kiskabátban, minden csomag nélkül távozott és azóta nem láták. Az asszonyka egyideig türelmetlenül várta az újdonsült férjét, majd keresni kezdte s amikor nem lelte sehhol, jelentést tett a dologról a rendőrségen. Abbáziában nagy izgalomban tárgyalták a titokzatos esetet sokáig. A rendőrség és a csendőrség nagy apparátussal, rendőrkytyákkal kereste Róth Lászlót, de nem akadt nyomára. Abban az időben tűnt el Nizzában Havas Ernő és róla is, mint Róth Lászlóról azt hitték, hogy meggyilkolták őket.

Hetekig, hónapokig tartott a nyomozás minden eredmény nélkül. A tengerparti fürdőben azonban sehogysem tudták elfelejteni Róth Lászlót. Jó idővel az eltűnés után híre járt, hogy a pékmester félőrülten bolyong a Monte Maggiore erdeiben. Majd voltak olyanok, akik állítólag Triesztben találkoztak vele, ahonnan Róth Amerikába utazott. A fiatal asszony természetesen visszajött Budapestre a szüleikhez, s amikor semmi hírt nem kapott férjéről, beadta ellene a válópört. Egyre valószínűbbé vált ugyanis, hogy a pék megszökött a feleségétől. Az abbáziai rendőrség ugyanis megállapította, hogy Róth a vasuton bevallotta feleségének, hogy beteg. Amikor eltűnt, kétezer korona készpénz és egy briliánsokkal kirakott aranyóra volt nála. A válópör folyik s nemsokára már be is fejezték volna. Róth László most végét szakította a pörnek azzal, hogy megölte magát.

A Triesztben megjelenő Slovenski Novrod tegnapielőtti számában kis cikk számolt be arról, hogy a molórol beleugrott a tengerbe egy harminc-harminckét évesnek látszó, jól öltözött ember. Utána eveztek, de csak már a holttestét tudták kihalászni órák múlva a habokból. Az öngyilkos zsebében talált iratokból megállapították, hogy a halott Róth László, magyar, budapesti ember. Kivitték a hullaházba... A hírt olvasta az abbáziai rendőrkapitány, Luger Péter is, aki tüstént átküldte a trieszti rendőrségnek Róth László fényképét és személyleírását: állapítsák meg, azonos-e az

öngyilkos az eltűnt pékmesterrel? Luger Péter a következő felvilágosítást adta:

— Egy horvát újságban olvastam, hogy Triesztben a molórol a tengerbe ugrott egy Róth László nevű magyar ember. Rögtön a titokzatosan eltűnt magyar nászutasra gondoltam és az eltűnt fényképét, személyleírásával együtt elküldtem a trieszti rendőrségnek. Tegnap küldtem el a fényképet, de eddig még semmiféle választ nem kaptam.

Róth László apósánál, Weininger Mór pékmesternél semmit sem tudnak veje haláláról. Nem is hiszik, hogy az eltűnt Róth ugrott a tengerbe a trieszti molórol. A trieszti rendőrségen is azt mondták, hogy bizonyosat még ők sem tudnak. A fénykép, amelyet Luger kapitány küldött címükre, még nincs a kezük közt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Romeó és Júlia*, szomorujáték. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Csütörtök: *Bánk bán*, tragédia. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Délután: *A kis király*, operetta. Este: *Nemtudomka*, operetta. Bemutató előadás. (Bérletszünet.)

Hétfő: Délután: *Nagy kabaré*. Este: *Nemtudomka*, operetta. (Bérletszünet.)

* A színház közlései. Beregi Oszkár — *Romeo*. A budapesti Nemzeti Színház kiváló drámai művésze, Beregi Oszkár szerdán kezdi meg kétnapos vendégjátékát Aradon. Az elmúlt idők nagy tragikus hőseinek nincs ma Magyarországon még egy olyan művészi ábrázolója, mint Beregi Oszkár a ezért érthető is, hogy a vendégjátékok iránt a közönség fokozott érdeklődést tanúsít. Beregi az első estén Shakespeare tragédiájában, *Romeo és Júliában* lép fel s *Romeót* adja. A kitűnő művész ehhez a szerepéhez, a tragikus és nagyarányu feladathoz művészi készséget, lendületet hoz magával, dikciói szépek, megkapók: a *Romeo* egyik legjobb szerepe Beregi Oszkárnak. Csütörtökön Beregi Bánk bán címszerepében lép fel.

Nemtudomka. Az aradi színház operette-ensemblje fokozott ambícióval készül egy kedves, pompás operettre, a *Nemtudomkára*, amelynek szövegét Bakonyi Károly, a neves magyar librettista írta, zenéjét pedig Huszka Jenő, a Bob heceg kiváló komponistája szerlette. Az operette egy megkapóan kedves pesti mesét mond el s a történetét keresztül szövik Huszka Jenő nagyszerű melódiái. A *Nemtudomka* címszerepét Pataky Vilma játssza, a többi szereplők Diósy, Polgár, Győző, Várnay, Delli lesznek. A *Nemtudomka* premierje húsvétvasárnapján este lesz.

Husvét délutáni előadások. Husvét vasárnapján délután az idei szezon legnagyobb sikert aratott operette-szerepe. *A kis király* kerül színre; husvét hétfőjén délután pedig nagy kabaré-délutánt rendez az aradi színház.

* Pesti anekdota kincs a legsikerültebb anekdoták tárháza. Eddig megjelent 3 kötet. Egy-egy kötet ára 50 fillér, portóval 60 fillér. A három kötet bérmentve 1 korona 50 fillér. Kapható: Lukács Gyula könyvkereskedésében Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 15. sz. valamint minden könyvesboltban.

* Algir lángokban. (Látványos szenzáció az Urániában.) A mozi évad egyik legnagyobb szenzációját közvetlenül a megjelenés után ma mutatja be először az Uránia. Algir lángokban című sláger az Eclair gyár egyik legnagyobb remeke, mert benne a cselekmény szövevényes érdekessége, az afrikai természeti felvételek csodás szépségei olyan frappánsul hatnak, hogy teljesen lenyűgözik a nézőt. Bugeaut Fülöp regényes történetét mondja el a film, annak az ifjunak történetét, aki apja parancsára Afrika vadonába megy, hogy ott az elrejtett családi kincset megtalálja és visszaszerezze. Afrikában barátjával Jeannel egy vadászrezdibe lépnek be és mint katonák dicsőséges csatát vívnak a francia lobogó becsületéért. Egy alkalommal elfogják Tommyt a bandita vezért, aki kiszabadulása után felgyújtja az egész Algirt és a felfel csapkodó lángok tüze olyan zavart okoz,

hogy a két hős ifju az ellenség fogságába kerül. Majd megmenekülve visszaternek hazájukba egy boldog életet kezdni. A szenzáció elsőrangú látványosság bizonyára ismételt házakat fog vonzani, ha még hozzáesszük azt is, hogy a nagy kép mellett még egy gyönyörű amerikai cowboy dráma is kerül vetítésre.

* *Gladiátorok*. (Premier az Apollóban.)

Ami csak nagyszabású, új eseménye van a kinematográfiának, az mind gyors egymásutánban bemutatásra kerül az Apolló színházban. Nincs hét, nincs nap, amikor az Apolló egy újabb szenzációval ne szolgálna, a kino-technika egy új diadálát ne hozná a közönség elé. Kedden a legnagyobb mozis kreációnak, a *Gladiátorok* című klasszikus film-tragédiának volt a bemutatás-előadása. Hatalmas, grandiózus nagyszerű film ez, a régi rómaiak történetének legnagyobb jeleneteit rögzítette a vászonra a Pasquali gyár. Spartacusnak, a daliás trák királynak megrendítő szerelmi történetét tárgyalja ez a nagykonceptuális film, amelynek premierje a legnagyobb sikert aratta. Az emberek százai tolongtak az Apolló színház előtt, valóságos dulakodás, harc folyt egy-egy helyért, úgy, hogy az Apolló minden előadásán az utolsó helyig megélt. És a közönség ámulattal, csodálattal nézi a hatalmas színjátékot, amelynek központi pontjában Spartacus állott; és megrendülve nezte, szinte hallotta, hogy a circus börtönéből és üregeiből gladiátorok és rab-szolgák törnek elő s a szabadságért küzdő sereg mind nagyobb lesz s mind azt rivalja: Szabadság!... A *Gladiátorok* szerdán is látható az Apollóban.

* Gyerünk csak... kiváló francia vígjáték a Kék egér összes szereplőivel az Uránia legközelebbi újdonsága.

* Az aradi zenekonzervatórium április 19-én a kulturpalotában tartandó hangversenyére a jegyek Weisz Leonál kaphatók. 2427

Községi tankönyv-vásárlás.

(A végre nem hajtott paragrafus. — Aradmegye közigazgatási bizottságának határozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Erdekes határozatot hozott és egyúttal különös esetet állapított meg ma délelőtt tartott rendes ülésében Aradmegye közigazgatási bizottsága. Az előadók referátumai során Kehrer Károly tanfelügyelő váratlan előterjesztést tett:

— Határozza el a közigazgatási bizottság, hogy a vármegye egyes községeit utasítja, a községben levő elemi népiskola tankönyveinek minden tanév elején történő beszerzésére. A tankönyveket a községi előljárással elszámolás kötelezettsége mellett szétosztásra kiadja a tanítóknak. A szegénysorsu, jó előmenetű gyermekeknek ingyen könyvet ad a község.

A bizottság tagjai nem kis meglepetéssel hallgatták a tanfelügyelő előterjesztését és siettek megjegyezni:

— Milyen alapon kötelezhetők erre a községek?

— Miniszter rendelkezett talán erről?

— Előre kell bocsátanom — folytatta előadását Kehrer Károly — hogy mindenki előtt felmerülhet az a kérdés: ki látja el ingyen könyvvel a földhözragadt szegény falusi ember gyermekét? Az állam erről nem most, hanem még a népoktatási törvényben gondoskodott, mert annak 82. szakaszában kimondja, hogy a község köteles a tankönyveket és tanszereket előre beszerezni és a tanítóval kiosztatni oly módon, hogy a szegényeknek ingyen tanszerek jusszon.

Nagyobb bizonyosság okáért fel is olvasta az idézett törvényparagrafust és mindjárt meg is magyarázta, hogy miért nem tudott arról senki.

— Évtizedek óta érvényes ez a törvényszakasz — mondotta — de Aradmegyében mai napig nem hajtották végre.

A bizottság most jóvátette a múltak mulasztását és felelősségét és így a jövő tanév elején már megindul a községi tankönyv-vásárlás és kiosztás.

A munkásbiztosítás reformja.

(A készülő tervezet körvonalai.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 7.

Elég sűrű a mai munkásbiztosítás rendszere ellen fölmerülő panaszok száma. Így legutóbb a honvéd menedékház volt kénytelen panasszal élni a kerületi pénztár ellen, mert ez a menedékházban cselédi, szolgál munkát végző alkalmazottak után közel 3000 korona tagjárulékkal terhelte meg a menedékházat, helyesebben az államkinestárt. Hasonló panasszal él a vakok intézete is, melynek növendékeit tartja a kerületi pénztár biztosításra kötelezetteknek, mivel részben ipari munkát, székfónást stb. tanulnak.

Az első reform, amely a munkásbiztosítás körül történik, az ipari bírósággal lesz kapcsolatos. Ósztól kezdve nem az iparhatóság, hanem az ipari bíróság foglalkozik a panaszokkal, másodfokon pedig nem a rendes bíróság, hanem az Állami Munkásbiztosító Hivatal. E reformnak nyilvánvaló haszna az lesz, hogy a legilletékesebb hatóság fog ítélni a nagy szaktudást megkövetelő vitás kérdésekben.

Ez újítást az eddigi tervek szerint nyomon fogja követni a munkásbiztosító törvény általános reformja. Az erre vonatkozó előmunka folyamatban van, de máris megtudtuk a készülő reform egy-két érdekes részletét.

Az új törvény mindenképpen a decentralizálásra fog törekedni. Már kétszáz munkást foglalkoztató üzem köteles lesz saját kezelésben biztosító pénztárt főtartani. E sok kis pénztárra nem az Országos Pénztár ügyelne (ezt előreláthatóan főszoftárják), hanem az Állami Munkásbiztosító Hivatal. Közvetlenül ez elé kerülnek a munkások és a pénztárak közt fölmerülő vitás kérdések is, melyek most a választott bíróság elé tartoznak. Így a fórum is főszoftárják és megszűnnek.

A munkásbiztosító törvény reformjának ez lenne egy-két közérdekű adata, míg a balesetbiztosítás leglényegesebb reformja az lenne, hogy a szociális gondoskodás ez ágazatát teljesen államosítanák.

VÁROS ÉS MEGYE.

A textilgyár újabb ajánlata. Arad város közgyűlésén holnap ismét tárgyalás alá kerül a textilgyár beépítetlen telkének elcserélése. A telekre a városnak a tüzelaktanya céljára van szüksége, azonban eddig meghusztotta a megegyezést az a körülmény, hogy a textilgyár a telekért, amelyet évek előtt engedett át neki a város, most a cserében kínált hasonló nagyságú telken kívül anyagi kárpótlást is követelt a törvényhatóságtól. A februári közgyűlés meghatározta a város feltételeit — amelyek természetesen minden anyagi kárpótlást kizárják. A Hungária textilgyár most nyilatkozott a közgyűlés határozatára és válaszában kijelenti, hogy a békés megegyezés érdekében ingyen átengedi a kaszárnyának való telket, sőt a cserében kapható telken felüli ezernégyszáz öles sáv átengedéséért is szívesen fizet négyszögölenként 12, összesen 16.800 koronát, ha — a város törli az elcserélt telken tulajdonjogi korlátozás címén fennálló 36 000 korona bekebelezett tartozását. Végeredményében tehát a cserére még így 19.200 koronát kellene ráfizetni Aradnak. A választ közvetlenül a szerdai közgyűlés előtt tartandó előkészítő tanácsülésben veszik tárgyalás alá.

A vízvezetékli pör a közigazgatási bizottság előtt. Arad város közigazgatási bizottsága ma délután négy órakor Urbán Iván báró főispán elnöklése alatt ülést tartott, ame-

lyen a szokásos havi jelentéseket tárgyalták. A polgármester sablonos jelentésében érdekes az utolsó mondat, amely így hangzik: Egyben jelentem, hogy a vízvezetékli pörben a kir. táblánál is pörnyertes lett a város közönsége, a kir. törvényszék ítélete helyben hagyatott.

Választók összeírása Aradmegyében.

(Az irni-olvasni tudók vizsgáztatói. — A régi iskolai bizonyítványok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

A vármegyék közigazgatási bizottságára és az itt megválasztott apróbb-nagyobb bizottságokra érezhető munkát ró a képviselőválasztók összeírása, helyesebben választói jogosultságuk megállapítása tekintetében az új választói jog végrehajtási utasítása. Aradmegye közigazgatási bizottságának ma délelőtt Urbán Iván báró főispán elnöklése alatt tartott ülésében a legfontosabb tárgy épen az e tekintetben szükséges intézkedések megállapítása volt.

Már az ülés elején beszámolt Kehrer Károly tanfelügyelő arról, hogy a megye területén a hatodik elemi osztályt most végző fiúnövendékek számát összeírták és hogy ez az összeírás a hatodik elemi osztály elvégzésével járó választói jog hiteles igazolása érdekében ezután is minden év februárjában megtörténik. Aradmegyében különben 1914-ben 122 községben és 2 pusztán 703 hatodik osztályt látogató tanuló talált a tanfelügyelő. Ugyancsak Kehrer Károly kérte azt is, hogy a közigazgatási bizottság utasítsa a jegyzőket egységes jegyzőkönyvezésre a régi iskolai naplók átvizsgálásának. A jegyzők ugyanis községi iskolájának régi naplóját lepecsételni kötelesek, hogy így ezután hiteles adat álljon rendelkezésére a régen elvégzett osztályok elvégzését igazoló bizonyítvány-másolatot és ennek alapján azavazójogot keresőknek.

— Azt hiszem azonban — tette hozzá a tanfelügyelő — kevés ilyen régi iskolai napló kerül elő Aradmegyében, mert sok helyen, különösen a felekezeti iskolákban évtizedek előtt nem is igen vezettek ilyen naplót.

Schill József vármegyei főjegyző ismertette a közigazgatási bizottsággal a választójogi törvény 51. szakaszát, amely elrendeli, hogy az irni-olvasni tudást igazoló állandó bizottságokat járasonként, a főszolgabírák elnöklése alatt, felerészben közigazgatási vagy nyugalmazott tisztviselőkből, felerészben tanerőkből alakítsák meg. Aradmegyében a tíz járás székhelyén működnek majd az elnökkel együtt három tagból álló bizottságok. Minden járásban azonban megfelelő számú alelnök és több bizottság alakítására alkalmas számú tag választandó. A bizottság naponta legalább száz jelentkezőt köteles vizsgáztatni arról: tud-e öt sort olvasni és kettőt leírni.

A bizottságokat ezután sorra megválasztották tanítók, jegyzők, nyugalmazott jegyzők, járási tisztviselők sorából.

Vásárhelyi Dezső azt tette szóvá, hogy az irni-olvasni tudás vizsgálata nem vonja-e el hosszú időre majd hivataluktól a főbírákat és a tisztviselőket, tanítókat.

Schill József utal a törvény parancsoló rendelkezésére, hogy a bizottság csak tisztviselőkből, tanítókból alakulhat. Nyugalmazott közigazgatási tisztviselő csak kevés található a járási székhelyen, ezért kellett az aktív szolgálatban levőket a bizottságba sorozni. Különben nem hiszi, hogy a vizsgáló-bizottságoknak olyan rengeteg sok munkájuk akadna.

Eötvös Károlyt törölték az ügyvédi kamarából.

(Elmebeteg a vajda.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 7.

A mai hivatalos lap nagy meglepetéssel szolgál azok számára, akik Eötvös Károlyt, a legkiválóbb magyar jogászok és a legelvezetesebb magyar írók egyikét szeretik és becsülik:

a vajdát ugyanis törölték az ügyvédek lajstromából és irodáját átadták Kégly József ügyvédnek.

Ez a hír hihetetlen volna, ha nem a komoly és föltétlenül alapos hivatalos lap közölné.

Budán, a Lovas-ut 5. számú házában lakik Eötvös, ám — noha otthon volt — beszélni nem lehetett vele, hiába keresték az újságírók. Házvezetőnője, Rich Margit adta ezt a fölvilágosítást:

— Eötvös Károly ma szokatlanul korán, hajnali négy órakor kelt föl, úgy, hogy tíz-egy órára ismét elalmosodott, és is feködt és most alszik. Az a hír, hogy az elbortult volna, nem igaz: teljesen friss, józan és eleven gondolkodású. Mindennap vendégei vannak, akikkel társalog, szórakozik, újságokat is olvas és noha nem rég nagy beteg volt, most már egészen jól érzi magát.

Kégly József ügyvédet is sokan szaktették fölvilágosításért.

— Eötvös Károly — mondotta a hetven esztendőes ügyvéd — három év óta nem vállal ügyeket, a régieket pedig reám bízta és erre a célra külön irodát tartok. Ugyancsak én fedezem Eötvös pöreinek a költségét, fizetem az adót. Nemcsak ügyvédtársam, hanem jóbarátja vagyok Eötvösnek, minden délután átmegek Budára és ott is alszom sokszor Eötvösnél.

Eötvös Bálint, a vajda fia apja töröltetéséről így nyilatkozott:

— Az apám tudvalevően súlyos elmebeteg. Naponként alig van egyetlen világos órája, de ekkor is csak régi dolgokra emlékezik, az újabbakra egyáltalán nem és a hozzá intézett kérdésekre nem tud ésszerűen válaszolni.

Szabad elhatározó képessége egyáltalán nincs és nem tudja, mi történik körülötte. Apámnak állandóan mellette van Kégly József dr. ügyvéd, a ki rokona, továbbá egy másik rokona, Eötvös József dr. ügyvédjéért és két cselédje.

Ezek után Eötvös Bálint családi ügyekről beszélt, majd a következőket mondotta el:

— Eötvös Bálint március 15-én kért, hogy apját helyezték gondnokság alá. A budapesti polgári bíróságnál március 30-án volt a tárgyalás Uzonyi bíró elnöklésével. A tárgyaláson a kirendelt ügygondnok, Dradvik Pál dr. épen úgy mint az árvasszéki ügyés érveit szemlét kért. A gondnokság alá helyezését tudvalevően az lett volna az első következtetés, hogy az ügyvédi kamara valakit kirendelt volna az ügyvédi iroda ügygondnokának. Eötvös Bálint szerint ezt akarta Kégly megoldani és március 28-án beérkezett a kamarához Eötvös Károly saját kezű aláírásával ellátott kérvénye, amelyben kéri, hogy töröljék. A tényleg Eötvös kérelme alapján történt.

HIREK.

Mit esznek a makói szegényházban?

— Cipésmester, mint élelmező. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Makó, április 7.

Makó város képviselőtestülete a városi szegényház élelmezését, melynek körülbelül kétszáz ápolója van, egy évvel ezelőtt egy Rankl János nevű cipésmesterre bízta. Rankl annak idején feltűnően olcsó ajánlatot adott be a szegényházi ápoltak élelmezésére.

Egy év elforgása alatt számos panasz merült föl az élelmező ellen, hogy a város szegényeinek nem adja ki a szerződésben megállapított ételmennyiséget. A panaszok fölmerültevel Markovics Manó főispán és Hervay István alispán váratlanul vizsgálatot tartottak a szegényházban a nagy visszaéléseknek jötték nyomára. Megállapították, hogy a szegényházi élelmező a szerződés ellenére a szegények táplálékát nem a szegényházban, hanem az onnan távollevő lakásán készítette és onnan szállította a szegényházba. Így az ápoltak egész télen át nemcsak teljesen hideg ételt kaptak, de megállapították azt is, hogy az élelmező elvonta a zsiradékot, a húst és a kikötött kenyérmennyiséget is és így olcsó ajánlata ellenére már egy év alatt is nagy hasznot biztosított magának, a szegények azonban folyton éheztek.

E körülmény arra indította az alispánt, hogy utasította Makó város polgármesterét, a Rankl Jánossal kötött szerződés fölbontására.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony idő várható hőszűréssel és helyenkint esővel — Sürgönyprognózis: Változékony, hűvösebb, sok helyütt csapadék.

— A király egészséges. Budapestről jelentik: Az estilapoknak azokat a híreit, amelyek szerint a király gyengélkedik, délután félhivatalosan megcáfolták. A király teljesen jól érzi magát és nemcsak azokat a személyeket fogadta, akik rendes jelentéstételre megszoktak jelenni nála, hanem fél tizenkettőkor külön kihallgatáson fogadta Ferenc bajor herceget. Az audiencia után őfelsége egy órahosszat a parkban sétált.

Bécsből jelentik: A király ma délben hosszú magánkihallgatáson fogadta Bilinski lovag közös pénzügyminisztert. Őfelsége akkor hűlt meg, amikor Penzingben Vilmos német eszászár fogadta, de a hűlést azóta már kiheverte.

Bécsből jelentik: Őfelsége uti programja nem szenved változást, a király a húsvéti ünnepeket, amint azt eredetileg tervezték, Wallseeban fogja töltetni.

— Urbán Péter báró főrendi kinevezése. Az Aradi Közlöny már megírta és ma a hivatalos lapban megjelent királyi kézirat is közli, hogy a király a minisztertanács előterjesztésére Urbán Péter báró nagybirtokosnak, valamint törvényes fiutódainak, az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta.

— A horvát bán a királynál. Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti, hogy Skerlecz Iván báró, horvát bán ma éjszaka titkárával Bécsbe utazott. A bánnak bécsi tartózkodása alatt alighanem alkalma lesz rá, hogy kihallgatáson jelenjen meg a királynál. Régi szokás, hogy a horvát bán időről-időre megjelenik jelentéstétel céljából a királynál s a mostani audienciának sincs ezen tulmenő jelentősége. Bécsből a bán egyenesen Zágrábba utazik.

— A nagyhét. A megváltás nagy munkájának, Krisztus szenvedéseinek emléknappjai újra elkövetkeztek. Virágvasárnapján még palmaágakkal megy Jézus elébe Jeruzsálem népe, de a „Hozsanna” után hat napra már „Feszítsd meg”-et kiált. A nagyhét emlékét a minoriták templomában a következő sorrendben tartják meg. Nagyszerdán: délután 4 órakor Jeremiás siralmainak éneklése. Nagycsütörtökön: Délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent mise, közös szentáldozás. Délután négy órakor Jeremiás próféta siralmi. Nagypénteken: Délelőtt 9 órakor Jézus szenvedéseinek (passio) éneklése és sirbatétel, utána szent beszédet mond Szekeres László dr. hittanár. Délután 4 órakor Jeremiás siralmi, utána szentbeszédet tart Krausz Leo hitoktató. Nagyszombaton: Reggel 7 órakor a szentség újra a sirba helyeztetik, 8 órakor tűz és vizszentelés, 10 órakor énekes nagymise. Este 6 órakor föltámadási körmenet. Húsvét vasárnapján: Reggel 6 órakor szentmise, utána a húsvéti ételek megáldása. 7 órakor szentmise, utána szentbeszéd, melyet Korom Antal hitoktató tart. 8 és 9 órakor csendes mise. Fél 10 órakor szentbeszédet mond Monay Ferenc dr. plébános helynök, 10 órakor ünnepi nagymise, melyet Lakatos Ottó dr. rendfőnök celebrál. Fél 12 órakor szentmise. Délután 5 órakor szentbeszédet tart Novák R. Mihály hitoktató, amely után ünnepi ájtatosság és áldás lesz. Húsvét hétfőjén: Reggel 7 órakor szentmise, utána szentbeszédet tart Szmodits Károly hitoktató. 8 és 9 órakor csendesmise. Délután 5 órakor szentbeszéd, amelyet Peska Ignác hitoktató mond. Ezután esteli ájtatosság és áldás.

— A felgyógyult Khuen-Héderváry. Budapestről jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf, a Nemzeti Munkapárt elnöke ma délben Hédervárról Budapestre érkezett és este, szemoperációja óta először, megjelent a munkapárt körhelyiségében, ahol nagy ovációkkal fogadták. Már belépésekor nagy éljenzés fogadta, azután külön-külön is üdvözlétek felgyógyulása alkalmából. A pártelnök holnap visszautazik Hédervárra, ahol családja körében fogja a húsvéti ünnepeket töltetni.

— Halálozás. Klein Fülöp a körösbökényi izr. hitközség gondnoka, a Chebra Kadisa elnöke, a körösbökényi kaszinó tiszteletbeli tagja életének 76-ik évében április 6-án elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor volt nagy részvét mellett. Halálát özvegyén és gyermekein kívül nagy rokonság és baráti kör gyászolja.

Varga Lajos a győr-soproni vasut fiatal 21 éves tisztviselője ma reggel elhunyt szüleinek aradi lakásán. Temetése április 8-án délután 3 órakor lesz a György-utca 60/b. számú házból.

— A svéd király betegsége. Stockholmból jelentik: Az orvosok megállapították, hogy a svéd királynak gyomorsebe van, amelyet operatív uton lehet csak eltávolítani. A király az operációba beleegyezett.

— Doktorrá-avatás. Berger Istvánt, Berger Miksának a Temesvári Polgári Takarékpénztár vezérigazgatójának fiát ma a budapesti egyetemen a jog és államtudományok doktorává avatták.

— Alfonz király gyógyulást keres. Madridból jelentik: Alfonz király, aki San Sebastianban tartózkodik, Biarritzba megy, ahol egy torok és fülspeciálista orvostanár fogja kezelni. A királynak régi baja kiújult.

— Izgató újságíró. Prágából jelentik: Ma este népgyűlés volt, amelyen egy Stepanek nevű állítólagos budapesti újságíró a mármaroszigeti skizmapórról tartott előadást. A népgyűlés határozati javaslatot hozott, amelyben tiltakozik a magyarországi ruthének és románok elnyomása ellen.

— Uzsorás orosz milliomos. Kievből jelentik: Óriási feltűnést keltett, hogy a rendőrség tegnap házkutatást tartott Oroszország egyik legismertebb zsidó milliomosánál, Gantsburg bankárnál. A rendőrségre névtelen feljelentés érkezett, hogy a milliomos uzsorakamatokra pénzt kölcsönöz és ezt a gyanút a házkutatás is megerősítette, amennyiben számos váltót találtak nála, amelyek tízezer rubelre vagy még nagyobb összegre voltak kiállítva, de amelyekre 5 kétezer rubelnél alig adott többet. Az uzsorás áldozataitól legalább kétszáz százalék kamatot szedett, de van olyan is, aki ötszáz százalékot fizetett a kölcsönért. A házkutatás során több mint ötven váltót foglaltak le, egy millió rubelnél nagyobb értékben.

— Hol vegyen Arad teherautót? A szerdai közgyűlésnek esetleg alkalma nyílik arra, hogy ezzel a kérdéssel is foglalkozzon. A város vezetősége már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy a köztisztviselési üzemből egy teherautót alkalmaz. Kapóra jött a hadügyminisztérium körirata, amely a magyar városoknak körülbelül 22.000 korona árban haditeherautót ajánlott azzal a kikötéssel, hogy mozgósítás és más rendkívüli szükség esetén kötelesek az autót a katonaság rendelkezésére adni, ezért azonban körülbelül 9000 korona árvisszatérítést és katonai használat után — ha nem pusztult el — még az autót is visszakapják. Varjassy Lajos polgármester azonban jobban szeretne a Martától vásárolni teherautót és ez irányban már tárgyal is. Valószínű, hogy ez a beszerzési mód jelentősen drágább lesz.

— Aradi negyvennyolcas honvédek segélyezése. Az Erzsébet városi agghonvédek segélyző Testvériség asztaltársaság egyenként 10—10 koronával segélyezte az Arad városi szegény honvédek összesen még nyolcat. Nagy Alajos elnök, Matausch János vezetőelnök és Szász Róbert alelnök személyesen keresték fel az öreg honvédek lakásukon és ugyadták át a 10—10 korona segélyt. A szabadságharcosok legnagyobb része beteg és ágyban fekvő, könyös szemekkel köszönték meg a nem várt segélyt.

— Csanádmegye munkásházakat épített. Makóról jelentik: Csanádmegye mai folytatóságos közgyűlésén Hervay Frigyes alispán indítványára a törvényhatósági bizottság kimondta, hogy Sajtyénben és több községben munkásházakat épített, amelyeknek céljaira ötszáz ezer korona kölcsönt vesz fel. A kölcsönajánlatok beszerzésével a közgyűlés az alispánt bízta meg. Návay Lajos indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy megvásárolja Eder Gyulának Rákóczi fejedelmet ábrázoló képét, amely egy makói gyűjteményes kiállításon van most.

— Az eltűnt katona halála. Nagykanizsáról jelentik: A nagykanizsai rendőrségnek ma gyermekek azt jelentették, hogy a felsővárosi erdőben játszózás közben egy átszurt mellű katonát találtak. A rendőrség a hír vétele után átkutatta az erdőt, de csak rongyokat találtak benne és azt hitték, hogy a gyermekek képzelődtek. Később a Nagykanizsán állomásozó 48. gyalogezred jelentette, hogy az 5. századból tényleg eltűnt egy Flander István nevű ujong. Egy század járőr indult el most az erdő átkutatására.

— A képromboló szüffrazsette. Londontól jelentik: Richardson Maryt, akit Velasquez Vénusz-képének megrongálása miatt hat hónapi börtönre ítélték, fogságából szabadon kellett engedni. A szüffrazsetten műtétet kell végrehajtani, mert a mesterséges táplálás meggyötörte szervezetét.

— **Leverték a korica fölkelést?** *Durazóból* jelentik: Korica az albánoké, a fölkelők megadták magukat. Lefegyverezték őket és nagy részüket fogságra vetették. A koricai metropolitát, akiről a vizsgálat kiderítette, hogy a fölkelés terve tőle eredt, letartóztatták. Mint itt bizonyossággal hire jár, az epiruszi fölkelést a görögök szították. A görög kormány Leskovicsnál jelentékeny haderőt tart. készen. Hír szerint Albánia huszezer embert hadiállapotban akar tartani, hogy az epiruszi kérdést kedvezően lehessen megoldani. Vilmos fejedelem megdicsérte Rueller német alföldi őrnagyot és Korica prefektusát a városnak a görög bandák ellen való védelmezésénél tanúsított energiájukért és bátorságukért. — *Bari*, április 7. A Molfetta gőzessel százötven alpesi vadász és nyolc tiszt indult Szan Giovanni di Méduába, a hol egyesülni fognak az osztrák és magyar különítménnyel, a mely néhány nappal ezelőtt indult el Triesztből. Onnan az egyesült különítmény a határra indult és rendelkezésére fog állni a nemzetközi elhatároló bizottságnak.

— **Harc a vasúti kocsiban.** *Triesztből* jelentik: Egy vasúti kocsiban ma összeszólalkozás támadt osztrák-magyar katonák és olasz polgárok között. A polgárok két katonának a bajonettjét elvették és kidobták a katonákat a vasúti kocsiból. A trieszti pályaudvaron tisztek is beleavatkoztak a veszekedésbe, s a nagy tömeggel szemben kénytelenek voltak kardjukhoz nyulni. A dulakodás hevében egy revolverlövés is eldőrdült, amely egy olasz polgárt sebesített meg. Valószínű, hogy az egyik olasz célzott a katonákra, de golyója célt tévesztett. Az ügyben szigorú vizsgálat indult meg.

— **Harc a betörővel.** *Szombathelyről* írják: Knebel Gyula németújvári legény, aki már többször volt büntetve lopásért, vasárnap betört Fandl Ferenc gazdaházába. A gazda észrevette a betörést, mire a legény kést rántott és duhajkodni kezdett vele. Leteperte a gazdát és kimenekült, futásnak eredt. Fandl kiabálására azonban ugyszólván az egész falu üldözőbe vette a legényt, a ki most is késével védekezett. Többeket meg is sebesített, mire sikerült őt lefogni és megkötözni. Ámde most üldözői voltak annyira feldühödve, hogy meg akarták őt lincselni és csak az épen arra cirkáló csendőröknek sikerült őt üldözői kezéből kiszabadítani.

— **A képviselő bora.** Pop C. István országgyűlési képviselő ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik Fábrián Gábor-utcai házában pincéjében egy három hektoliteres hordó bort vízzel keverték. A borból több liternyit kivettek és vízzel pótolták a hordó tartalmát a tolvajok, akik ellen a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Gyilkos rendőr.** *Párisból* jelentik: A rendőrség központi épületének lépcsőházában ma két rendőr összeszólalkozott. Szóváltás közben az egyik elővette revolverét és szíven lötte társát, aki azonnal meghalt. A gyilkos rendőr azután az ügyeletes tiszthez ment és bejelentette, hogy azért követte el a gyilkosságot, mert rendőrtársa feleségének a szeretője volt.

— **Szünet a Caillauxné elleni vizsgálatban.** *Párisból* jelentik: A Caillauxné ügyében beidézett tanúk kihallgatását tizenhárom napig meg kell szakítani, mert ügyvédje, Labori két hétre kénytelen elutazni Párisból.

— **Nagy tombola.** A Központi télikertjében husvét vasárnap és hétfőn két nagy tombola estely lesz. A nagyszámu és értékes nyermény tárgyak a kávéház ablakában megtekintethetők. Nagy választéku izletes étkekről és kifőző italokról gondoskodva lesz.

— **Tűz egy aknaszlatinai bányában.** *Máramarosszigetről* jelentik: Az aknaszlatinai Lajos bánya gépházában ma délben felrobbant egy javítás alatt álló villamos motor. A tűz nagyon gyorsan terjedt és a gépházából csakhamar átosapott az őrlőmalomba is, elpusztította a villamos gépeket, az esztergákat és anyagszerszámokat. A bányász tűzoltók rögtön hozzáfogtak a tűz oltásához, de sem a gépházat sem az őrlőmalomot nem sikerült megmenteniük. A Máramarosszigetről kivonult tűzoltóság is hiába kísérlete meg a tűz eloltását, csak az irodahelyiségek maradtak épen. A munkások épen ebédidőn voltak és így emberéletben nem esett kár. A kincstár kára ötvenezer korona. A tűz következtében elpusztultak a szlatinai vízvezetési művek is.

— **A pétervári sztrájk.** *Pétervárról* jelentik: A városban nagy izgalom uralkodik a munkáskizárások miatt. A munkások nagy csoportokban vonulnak a gyárak elé. Egy heilyen összetűzés keletkezett a munkások és a rendőrök között, egy rendőrszázadost kővel megsebesítettek. A tüntetők közül többen letartóztattak.

— **Felrobbant tölténygyári munkás.** *Magyaróvárról* jelentik: A tölténygyárban ma delután eddig ismeretlen okból robbanás történt, amely megölte Schvél József munkást, aki a kiseleztezt lökrupakok összeforrasztásával volt elfoglalva. A vizsgálat megállapította, hogy mulasztás nem történt és így érthetetlen, hogy mi idézte elő a robbanást. A megölt munkást felesége és két gyermeke siratja.

— **Vízbe fullt gyermekek.** *Rác Gedeon* ternovai földműves két és fél éves József nevű fia ma felügyelet nélkül maradt otthon. Játékozása közben a kutba esett s megfulladt. A csendőrség vizsgálatot indított. — *Szapárfalván* Merle János két éves Erzsébet nevű leánya a vízzel teli árokba esett s mire segítségére siettek, megfulladt. A vizsgálat megindult, hogy nem terheli-e gondatlanság a szülőket.

— **A textilgyári sztrájk kiújult.** Az aradi Hungária textilgyárban ma reggel nyolevan munkásból megint sztrájkba lépett. Tegnap már az összes munkásból jelentkeztek a munkára, de mivel a gyár igazgatósága vasárnap a sztrájkolók helyett ötven új munkásból fogadott fel, a hétfőn jelentkezők közül ennyit nem akart visszafogadni s ezért ma nyolevanan újból abbahagyták a munkát.

— **Hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlom** legújabb tavaszi és nyári női kalap modell újdonságaimat óriási választékban, kivételes olcsó árakban. Alakítások és gyászkalapok legrövidebb idő alatt elkészülnek. Szíves látogatást kért Grünblatt Antónia Szabadság-tér 11. 2421

— **Urak ruháikat** olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be Lechner és Fleischer Arad, Szabadság tér 17. 2395

— **Husvétli ünnep** alkalmával ne mulassza el az aradi és vidéki vevőközönség a Fischer-féle Nagy Áruházat Arad, Szabadság-téren 12. szám alatt felkeresni. A Fischer-cég most olcsó hetet rendez, miért is a közönség az Áruházat tömegesen felkeresi. 1989

— **Tavaszi újdonságok,** elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérneműk, zsebkendők, gumamikabátok, utazósapkák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrásy-tér 15. 1321

— **Ha rosszul érzi magát,** igyék egy üveg eredeu Karpai-féle epenajtót, mely a legkifűnőbb fájdalomnéküli gyomo-tisztító házszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Karpáti János Gyógyszerárában Arad, Boros Bent-tér. 14

— **Gyermekkosci gyári raktár** Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischer-nél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— **Husvétli selyem-, plüsch-, papir-tojások és cukorkák,** valamint csokoládé-bonbonok a legnagyobb választékban és legolcsóbb árak mellett beszerezhetők Nyáry Testvéreknél Aradon Salacz-utca 2. szám alatt. Telefon 249. szám. 2157

— **Elegáns női selyem és bőrtáskák,** utazó készletek, bőrdöngők és más bőrárak, pipere és illatszerek, játékszerek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedüs-cégnél. 1321

— **Tavaszi divatlapok** Kerpelnél.
— **Vidékiek bármily megbízással a Messenger-Boy** vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

TARKASÁGOK

(A spekuláció.) Egy aradmegyei kereskedő — valamikor dúsgazdag ember volt — az utóbbi években teljesen tönkre ment. Fia, aki az üzletben társ volt, a napokban így szólt kétségbeesetten az apjához:

— Apám! Az üzlet sehogysem megy. Kezdjünk el valami mást. Próbáljunk meg egyszer *becsületesen uton boldogulni...*

Az öreg kereskedő gunyosan válaszolt a fiának:

— Te számár! Csak nem kezdek vénségemre *spekulációkba?*!

(A tanudij.) Éles Simon aradi járásbíró előtt egy rongyos ruhájú öreg paraszt pört indított a szomszédja ellen s egész osomó tanut jelentett be. A tanuk azonban mit se tudtak az öreg ember állítólagos követeléséről s így elvesztette a pört. Természetesen a tanudijakat is neki kellett volna megfizetni. Polgári pörökben ugyanis a tanuk napidiját számíthatnak fel, amit a pörvesztes félnek kell megfizetni; ez esetben az öreg parasztnak. Ő azonban ez ellen élénken tiltakozott.

— **Koldus szegény vagyok én, bíró uram,** nem tudom én azt megfizetni.

A tanuk azonban, akik jól ismerik az öreget, biztatták a bírót:

— Ne tessék neki hinni! Olyan gazdag ember ez, mint Tóth Jóska! Még a bőre alatt is van pénz, csak titkolja.

— **Nahát, mit szól maga ehhez?** — kérdezte Éles az öregtől.

— **Tekintetes bíró ur,** — mondta az öregről — én nem fizetem meg a tanuk díját. Inkább leülöm.

SPORT.

+ **Az aradi turista egyesület** június 27-től június hó 7 ig rendezi kelet legszebb pontjára Konstantinápolyba, társas, családias jellegű kirándulását, (Sinai, Bukarest, Constantza, Feketetenger, Bosporus, Konstantinápoly, Skutari, Haidar-Pasa, Kadi-Krui (Ázsia) Márvány-tenger, Prinkipó-szigetek. Részvételi díj személyenként 250 korona. Jelentkezni lehet június hó 5 ig az aradi turista egyesület igazgatóságánál, (Kultur palota) minden nap d. u. 6 7 óráig szóval vagy írásban, továbbá Steinitzer Dezső e. gazdánál (Kiss Ernő-u. 4. sz.) Uti tervvel és a kirándulást illető minden kérdésben itt részletes felvilágosítást készséggel adunk. A részvételi díjban minden költség fedezetet talál.

MULATSÁGOK

(=) **A borossebesi iparos ifjusági egyesület** április hó 13-án, (husvét másodnapján) a Kettőrvendéglő nagytermében zártkörtű táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy 2 korona 50 fillér. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem az egyesület könyvtára javára fordítatik.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, április 7.

A Balkán-mozgalmak a tőzsdére is hatással voltak, az a felfogás, hogy konfliktus a markiót is beavatkozásra fogja kényszeríteni, mindinkább több hívőre talált, melynek eredménye, hogy a magas árfolyamok továbbra is érvényesültek.

Elkelt a mai piacon:

300 mm. buza	25.40
400 mm. tengeri	13.
Ross	17.
Árpa	15.
Zab	15.

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Nemzeti tudósítás.

Budapest, április 7.

Készáru.

Kizárólag, vételkorlátolt, 15 ezer mm tartott.

Határidő.

	Dél szériát	3 órai szériát
Buza 1914. áprilisra	12.70-12.71	12.71-12.72
Buza 1914. májusra	12.54-12.55	12.55-12.56
Buza 1914. októberre	11.44-11.45	11.45-11.46
Ross 1914. áprilisra	10.40-10.41	10.40-10.41
Ross 1914. októberre	8.81-8.82	8.80-8.81
Tengeri 1914. májusra	6.79-6.80	6.81-6.82
Zab 1914. áprilisra	7.80-7.81	7.81-7.82
Zab 1914. októberre	7.83-7.84	7.83-7.84

az árak 50 kilónként számítva.

A Temesvári Lloyd-társulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. apr. 7. Buza 75 kilogrammos 24.50-24.60, 77 kilogrammos 24.70-24.80, 77 kilogrammos 24.90-25.00, 78 kilogrammos 25.10-25.20. Ross (prima) 19.10-19.20, (közep) 18.70-18.90, Árpa (sertőző) (takarmány) 13.90-13.50, Zab (prima) 14.10-14.20, (közep) 12.20-12.30, Tengeri régi (magyar) 12.70-12.80, (román) régi 13.50-18.80, új 10.30-10.50, Borongya 100 kgr. (fehér) 6.20-6.30, (róssa) 7.00-7.10.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi április 8-án:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Beregi Oszkár vendégfelleptével:

Romeo és Julia.

Tra gédia 5 felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly. Rendező: Kulcsár Lajos.

SZEMÉLYEK:

Eskalus	Kulcsár L.	Lőrinc, barát	Várnay J.
Paris	Zempléni Z.	Péter	Virág László
Capulet	Hérolid Ede.	Montagné	M. Lászi E.
Romeo	Beregi O.	Capuétne	Follinuszné.
Mercutio	Delli Lajos.	Julia, leánya	K. Kápolnay.
Tibalt	Barics Gy.	Julia, dajkája	Benkóné.

Közlekedés este 1/8 órakor.

NYILTÉR.

Aspirin tabletták

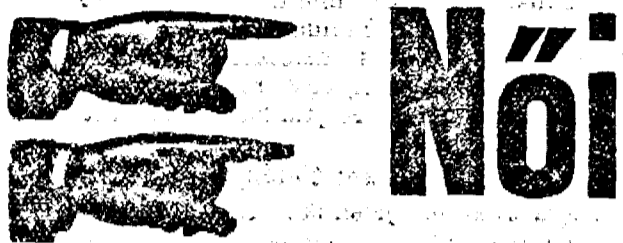
fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer: sokszor kisebb értékű készítményekkel utánozzák, hogy biztosan valódi Aspirint kapjunk, vegyük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Egy cső 20 á 0,5 gros tablettát tartalmaz ára 1 kor. 20 fill. Utánzatokat utasítsunk vissza.

Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér 8. szám. (A Minorita templom bejáratával szemben.)

Legújabb tavaszi újdonságaink u. m.:

- Angol felöltők
- Divat köpenyek
- Selyem és brochee köpenyek
- Angol kostumeok
- Leány kostumeok
- Divat aljak
- Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisztek bevásárlási r. t. szerződéses szállítója. :: ::

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara mély fájdalommal jelenti, hogy évek óta ügybuzgó, nagyérdemű beltagja

gyoroki Andrányi Károly báró,

nagykereskedő, folyó évi április hó 6-án mindnyájunk őszinte bánatára elhunyt.

A boldogult végtisztességén folyó hó 7-én, kedden délután 3 órakor a József főherceg-ut 20. számú gyásházban a Kamara tagjai testületileg rótták le kegyeletüket.

Aradon, 1914. április hó 6-án. 2394

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara.

Az Aradi Áru- és Értéktőzsde, őszinte fájdalommal jelenti, hogy a tőzsdének megalakulása óta tagja

gyoroki Andrányi Károly báró,

nagykereskedő f. évi április 6-án igaz gyászukra elhunyt.

Az Aradi Áru és Értéktőzsde.

Varga István és neje szül. Blaskovits Hona mint szülők a maguk, úgy az alólítottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejtetlen és hön szeretett egyetlen fiú, illetve unoka, unokatestvér, rokon és jóbarát

Varga Lajos,

a Győr-Sopron-ebenfurti vasút forgalmi gyakornokának,

f. évi április hó 7-én reggel 1/4 órakor, életének 21-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvetele után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 8-án délután 3 órakor fognak a György-utca 60/b sz. saját házából, a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért f. hó 15-én délután 9 órakor fog a helybeli főtiszt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1914. április hó 7-én.

özv. Blaskovits Istvánné szül. Mézes Klára, nagyanyja. Varga Mihály, Blaskovits János, id. Blaskovits Lajos, Horváth Vendel, nagybátyjai. Blaskovits Jani, ifj. Blaskovits Lajos, Blaskovits Gyula, Blaskovits Lajcska, Horváth Jenő, unokaöccsei. Hege-düs Erzsike, mennyasszonya. Blaskovits Jánosné szül. Mészáros Mária, id. Blaskovits Lajosné szül. Kremener Margólea, Horváth Vendelné szül. Varga Anna, nagynéje. Blaskovits Mariska, Blaskovits Iluska, Blaskovits Vilma, Horváth Iluska, Horváth Irma, Horváth Anna, Horváth Margit, Horváth Erzsike, unokahugai.

Varga Imre első temetés rendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon 37. Éjjeli telefon 738.

Nyomatványok

osinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

Vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Szerény igényű

önálló fiatal nőt, ki barátnőm lenne szívesen támogatnék. Ismerkedési módot megjelölő kimeri 6 értesítést „Kedélyes esték” jellegre kiadóra kérek. 3294

INGATLAN.

Ház eladás.

Urbán Iván-utca 88. szám (volt Fejsze-u.) sarok telek és ház, kényű feltételek mellett szabad kez-
ből eladó. 1568

ALKALMAZÁST NYER.

Irodába

ügyes leány felvétetik, Szabadság-
tér 8., I. em. 2418

ALKALMAZÁST KERES.

Jó megjelenésű

leány ajánkozik üzletbe vagy cuk-
rászdába. Cim M. K. posterestante
főposta. 2841

KIADÓ LAKÁS.

Két utcai szoba,

konyha, mellékhelyiségekkel, víz-
vezetékekkel május hó 1-re kiadó.
Nagy Sándor-utca 5. sz. 2414

Egy

3 szobás utcai lakás május hó 1-re
kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-
utca 27., üzletben. 1454

Kiadó

május hó 1-ére Eltvös-utca 12.számú
házban, 4 szobás utcai és 3 szobás
I. emeleti udvari lakás. 2325

Szép utcai lakások

május 1-re kiadók, Erzsébet ki-
rállyné-körut 32. és Batthyány-u.
16. sz. alatt. Bővebbet Funkelstein
József irodájában, Petőfi-utca.
2849

ÜZLETEK.

Jó forgalmu

korcsma és üzlethelyiség külön
teremmel együtt, kiadó. Cim a
kiadóban. 1501

12 év óta tennálló

billiard, dákó, kávéházberendezési
vállalat nagy vevőkörrel eladó,
esetleg egy társ kerestetik. Boros
Béni tér 7. Billiárdok és dákók,
játékasztalok olcsón eladók. 2415

Jó forgalmu
szatócsüzlet és vendéglő eladó. Cim
a kiadóhivatalba. 2392

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Vessünk

állandóan, jókoraan lévő nagy és
erős ládákat. Dobozyár katonai
fegyház Arad—Vár. Telefon 562.
2139

Legfinomabb

husvéti felvágottak és friss virstlik
csak Moskovitz kóser büfféjében
Andrássy-tér 20. kaphatók, ugy-
szintén szintiszta libaszir. 2831

Kerékpár

kitűnő állapotban, ugyszintén uri
garnitúra, varrógép és más butorok
elköltözés folytán jutányosan el-
adók. Szent Pál-utca 14. I. emelet.
2414

Róssa burgonya

egészséges, friss evő- és vetni-
való, díjmentes, házhoz szállítás-
sal kapható: Rubinstein Mór bu-
torszállítónál Arad. Telefon 188
2391

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 50
papír és 50 selyempapír bélesű
boríték egy koronáért kapható In-
gusz I. és Fia könyv- és papírke-
reskedésében. Telefon 517. 1941

KÜLÖNFÉLE.

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar
megöregedni, használja a Földes-
féle Hair regeneratort, ezen ké-
szítménytől minden ősz haj visz-
szanyeri eredeti színét. Nagy üveg
ára 2 korona. Földes gyógyszerár,
Aradon. Összes készítményeink
kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-
utcai gyógyszerárában. 1224

Fucovesin.

Tabl. fucovesini comp. Elhízás
elleni gyógyszer, nem hashajtó,
nem ártalmas. Kipróbált biztos
szer. — Ára használati utasít-
ással ellátott eredeti doboznak 8
korona 50 fillér. Főraktár: Hehs
Vilmos gyógyszerára a Szent Ist-
vánhoz Aradon, Batthyány-utca.
Összes készítményeink Földes Ke-
lemen gyógyszerárában is kap-
hatók. 5189

Zsidótemplomépületben
frissen sültött

p á s z k a

minden mennyiségben kapható.
I. rendű ára 80 fillér.

Az izr. hitközség
előjárósága. 2428

Takszámeteres

Bér-autók

Telefonszám

316

2281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

FOGAK

huzása, tömése, fogsorok, aranyhi-
dak és koronák ideálisan szépen.
rágásra kitűnők, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok.

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 639.

Mindentféle főfájást 5 perc alatt

megszüntet

egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás
elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal
1 korona. Kapható kizárólag a
készítőnél. 4675

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Selyempapírral bélelt
100 és 100
levélpapír és boríték
fehér vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
kék vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
szürke vagy orém vászon,

korona 3 korona

Jámbor Antal

papírüzletében,

Andrássy-tér 3.

Tabajdi-utcai oldalon. 1281

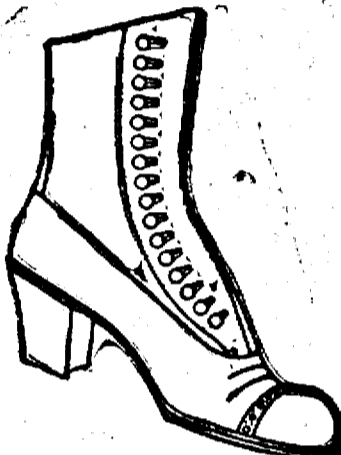
Használt ólom

megvételre kerestetik

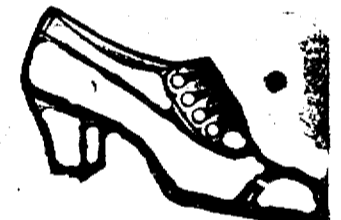
Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10.—, 12.— és 14.— K-ás árakban.

Világhírű „VERA”
amerikai férfi és női
cipők egyedüli eladási
helye.

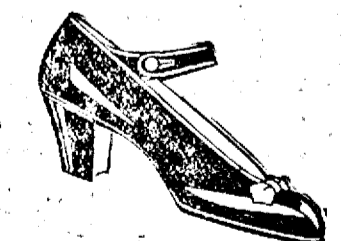
F. L. Popper-féle férfi,
női és fiú cipőknek ná-
lunk van a kizárólagos
raktára.

„BALLY”-féle francia
fél- és magassáru ol-
pőknek főelárusítója.

„HELIA” és „TIP-TOP”
higiénikus gyermekol-
pőknek szintén egye-
dül eladási helye.

Ugyanitt kaphatók
egyedül a „BALLY”-
féle felülmulthatatlan
alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél

Aradon, 6255

Atzél Péter-u. 3. sz.

TELEFON: 442. SZÁM.

7—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetés.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 86883 — 1912. sz. a. jóváhagyott alapító levél 3. §. A. csoport 5-ik pontj alatt a f. évre felvett 8000 (Háromezer) és a múlt évi segélykiosztásból megfelelő pályázók hiányában fennmaradt 1500 azaz Egyezeröttszáz összesen tehát 4500 azaz Négyezeröttszáz korona segélyösszegeből létesített 9 azaz Kilenc egyenként 500 szóval Ötszáz koronás kiházasítási segély elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki. Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly vagyon-talan aradi lakosok leányai, kik Aradon lakó önálló ipart űző iparosokhoz mennek nőül.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 15-(tizenöt) ig városunk polgármesteréhez mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez nyújtandók be.

Kérvényezők tartoznak igazolni:

- hogy vagyon-talan aradi lakos szülőktől származnak, nem tevéen különbséget, hogy a szülők élnek-e vagy elhaltak.

- hogy Aradon önálló ipart űző iparosokhoz mennek férjhez.

- kötelesek születési,

- illetőségi, és

- erkölcsi bizonyítványt bemutatni.

A segély adományozásnál aradi születésű szülők gyermekei előnyben részesülnek.

A segély csakis az egybekelés megtörténtének igazolása után adható ki, illetve folyósítható.

A 1909—462—1912. kgy. szá-

mu határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914 évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,
alapítványi bizottsági jegyző.

**Nagymennyiségű
maculatura
eladó.**

Fajtiszta **ripari portalis** alanyon oltott, elsőrendű dus gyökerezetű bor- és csemegefajú

**szőlő-
oltványokat**

sima, valamint gyökeres **ripari portalis**

szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben bármily mennyiségben 6617

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

4 filléért
6 filléért
8 filléért
és
10 filléért

**kapható
már a
legszebb
husvétli
levelező-
lap** 2170

PICHLER SÁNDOR
papírkereskedésében, SZABADSÁG-TÉR 1.

Csernyei Márton

képesített kőműves mester
Arad, Boczkó-utca 8.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyszintén **tervezéseket és javításokat** a legjutányosabb árért. Raktáron tartom a legjobb

építési anyagokat

u. m.: mész, cement, kőfedéllemezt, (kátránypapír), nádfonat, gipsz továbbá új és régi nedves falak elszigetelésére **Trokum** (folyékony aszfalt) kitűnő elszigetelő anyagot. 2629

1858—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben levő VIII. fizetési osztályba sorozott évi 8600 kor.

fizetés és 1040 kor. lakbérrel javadalmasított mérnöki állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat kik ez állást elnyerni óhajják szak-képzettségüket igazoló okmányaikkal és netán máshol eltöltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványikkal felszerelt pályázati kérelmeket Bátor Urbán Iván Arad sz. kir. város főispánjához címezve hivatalomba folyó év április hó 10-ig nyújtják be.

Az állás főispáni kinevezéssel fog betöltetni.

Varjassy,
polgármester.

Meglepő!

Ujdonság!

Pompás esti fényben remekül mutat a:

**FEHÉR-
RÓZSA-
CRÉM-
ZÖLD-
LILA- ÉS
NARANCS**

szintű egyedül valódi „Turul” puder. 1 doboz ára: 1 kor. 50 fillér. **Szeplő, mitesser** a tavasz hirnökei! 6948

Mindennemű arctisztatlanság rövid időn belül eltűnik és az arc bőr puha, bársonysimává lesz, az egyedüli „Turul” krém használata által. Ára: próbatégyel 70 fillér, középtégyel 1 korona, nagy tégyel 2 korona. Fenti szerek egyedül kaphatók a készítőnél:

WAJDITS

GYÖRGY gyógyszerész ARAD,
Karolina-u. és Ferenc-tér sarok

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legújabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.

**Gróf Potocki Uradalom
Honcztő, Aradmegye.**

Ajánlja szigoruan osztályozott I., II., III. osztályu bűkk hasáb, I., II. osztályu csong, valamint I. osztályu cser hasáb

tüzfáját.

A fa száraz és szigoruan osztályozott minősége dacára kedvező árért szállítatik. Arajánlattal mindenkor készséggel szolgál:

Gróf Potocki Uradalmak
Iészálgazgatósága
Honcztő, Aradmegye.
Telefonszám 11.

Megkezdődött!

a tavaszi olosó elárusítás

Németh
divatáruházában
a főpostával szemben.

Női schifon ingek himzéssel	K-161	1:50
Női kézi himzett vászon ingek		2:80
Női schifon nadrágok gyönyörű himzéssel		1:80
Női hálókabátok		2:50
Női fehér alsók himzett vállannal		2:50
Lüster jouponok		2:50
Clott jouponok		2:50
Himzett batizst kötény		—90
Miedervédők szalag befüzéssel		—90
Gyönyörű schifon himzések		—35
Csipkék már		—04
Különböző csipke rüschök		—80
Gyönyörű csipke gallérok		—90
Creponok minden színben		—60
Selyem maradékok méterje		1 30
Gyermekharisnyák fekete és barna		—80
Női kötött harisnyák		—40
Muslin harisnyák minden színben		—90
Női ruha kelmék divatosak		—75

Raktáron vannak a tavaszi divat legszebb kelméi és összes rövidáru cikkek.

Figyelem
csak a főpostával szemben,
a fehér kirakatokra.

Pénzt takarít meg!

Ha szükségletét,

**Forray-utca 2. szám alatti
áruházamban,**

melynek vezetését, távollétemben **Baumann János** ur látja el, — szerzi be:

Nőruha szövetek, vászon, chiffon asztalneműek, kész férfi és női fehérneműek, rövidárak, csipke, szalag, ruhadíszek, férfikalapok, cipők, harisnyák és női coonfectio

Mindig újabb és újabb áruk!
Versenyen kívül jutányos árak!
Pontos kiszolgálás!

Szíves támogatást kér: 1629

Singer Sándor.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban ocslekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: **Csukamájolajat**
Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ára ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szörvesztő. E kitünő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár pero alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekápszerek nagy raktára. **SOXLET** sterilizáló apparatus és annak egyes alkotrészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára: **Hajós Árpád** gyógyszerháza **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.** (Megyeházzal szemben.)

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre
Egy szelvény 3. 10 m. hosszú { 1 szelvény 7 kor-
teljes férfiruhához { 1 szelvény 10 kor-
(kabát, esőruha, és mellény) { 1 szelvény 15 kor-
elegendő, csak { 1 szelvény 17 kor-
{ 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonnaruhához 20.— K-ért, szintgy felöltőszövetet, turisztalóderet, velyemkancsart, női kosztüm szöveteket stb. gyári árukat káid, amit megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magáoverő úrnak, ha rövettségigletti körzetben Siegel-Imhof úrnél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Götöl válsztek. Miniké, figyelem kímélete, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen árn

Mindenkinek saját érdeke,

hogy mielőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szükségletet bárho is beszerezné, kérjen árajánlatot az egyedül drótmunka készítőktől:

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából
Árad, József főherceg-ut 8. sz.
(az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonatokat a legolcsóbb árért lehet beszerezni. Gyártelep **Kossuth-utca 45. szám.**

557. TELEFON 557.

Férfi és női

fehérneműeket és ajour himzéseket, ugyszintén

egész kelengyéket a legizléseesebb kivitelben

leggyorsabb szállítással elvállal legjutányosabb árban

Bedő Lászlóné

fehérnemű varrodája Arad, Orczy-utca 11. Telefon 767.

Kalmár József

villanyserelő
Arad, Salacz-utca 8. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja
költséghódók figyelmebe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát Pontos és gyors munka.

Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajstűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket.

**Állandóan nagy raktár,
soha nem létezett olcsóság**

barna, fekete és bármely színű a létező legjobb anyagból saját műhelyemben és felügyeletem alatt készült férfi-, női és gyermek-

cipőkből.

Ne tévesse össze a alány gyári cipővel, mely drága, nem jó, mert cipőim jósaért kezeskedem. A nagy-érdemű közönség pártfogását kérl

Gara Miklós

uri-, női és gyermekcipész Arad,
Hunyadi-utca 3. szám, a volt
Fekete kutya-utca. 2411

Ferrenit Asbestpala.

Jelenkor legjobb és legolcsóbb fedőanyag.

Előnyei: Nagyfokú és állandó ruhanősség. Teljes fagyállóság és ellenállás bármely időjárással szemben. Nagyfokú tűzbiztonság. Igen csekély fajsúly per m² 8-10 kg. Teljes vízhatlanság és rossz hővezető, stb.

Elvállalom új épületek fedését, valamint régi épületek, kastély, templomok átfedését, költségvetést díjtalan. Egyed-elárúsítás és állandó raktár 1931

Braun Adolf
építész kereskedőnél Arad, (Uj-Miklaka.)

חג פסח

Ajánlok husvétii

orthodox kóser tekaji borokat, továbbá legjobb 6-szilvóriumot nagyban és kicsinyben legjutányosabb árakban, valamint mindennemű friss izletes husvétii felvágottakat nagy választékban. Szíves rendeléseket kérek. Kiváló tisztelettel

özy. Krauszmann Sománé

kóser vendéglője 2121

Arad, Asztalos Sándor-utca 9.

TELEFON TELEFON

86. 86.

Elsőrendű fűtő.

Kőszén porosz (darabos)

Kőszén porosz (dió)

Koksz porosz

Tűzifa aprított

Köteggben alágyujtó.

Faszén 5725

elsőrendű vasaló és ipari

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

Weisz Dávid

cégnél. Telefon 86.

Arad, Kossuth-u. 62.

962—1914. kig.

Árverési hirdetmény.

Kisszentmiklós községben, a község határaihoz tartozó, az 1883. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében 2812 hold urbéri földön gyakorilandó vadászati jog 1914. évi május hó 28-tól 1920. évi február hó 1-ig vagyis 6 évre olyképen, hogy az 1914. évi május hó 28-tól 1915. évi február hó 1-ig terjedő csonka év egész évnél tekintendő, Kisszentmiklós község tanácsstermében 1914. évi május hó 3-án délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverésen, a vármegye alispán urnak 10223—1914. számú véghatározatával módosítással jóváhagyott községi képviselőtestületi 18—1914. számú határozat szerint bérbeadtatik.

Kikiáltási évi ár 230 korona.

Az árverési feltételek a község házában megtekinthetők, — bánatpénz 230 korona a községi pénztárnoknak lefizetendő.

Kisszentmiklós, 1914. évi április hó 2-án.

Kisszentmiklós község
előljárósága.

2358

6239—1914. kb. sz.

Hirdetmény.

A gépjármű-vezetőket előkészítő tanfolyam a belügyministerium fenntartása alatt (Budapest-en, X. ker. Százados-u. 14. szám alatt, a fővárosi kenyérgyár mellett) az 1914. év folyamán a következő időközökben tartatik meg:

a VIII. tanfolyam április hó 14-től június hó 8-ig;

a IX. tanfolyam június hó 15-től augusztus hó 8-ig;

a X. tanfolyam augusztus hó 17-től október hó 6-ig.

Jelentkezni, illetve a felvétel iránt kérvényt benyújtani a tanfolyam helyiségében levő gondnoki irodában 5—7 óra között lehet. A kérvények posta útján is beküldhetők.

A folyamodvánnyal együtt benyújtandók:

1. a jelentkezőnek születési anyakönyvi kivonata;

2. a jelentkező újközlött hatósági arkólcái bizonyítványa.

A rendes hallgatói minőségben beiratkozni óhajtok ezenkívül benyújtani kötelesek:

a) hatósági orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenvednek oly testi vagy szellemi fogyatkozásban, mely őket a gépjárművezetésre alkalmatlanná tenné;

b) a jelentkező iskolai képzettségéről szóló bizonyítvány;

c) akik nem fémiparosok, de a fémiparban kellő jártassággal bírnak, az ezt igazoló okmányt.

A tanfolyam internátussal egybekötve nincsen, a hallgatók ellátásukról önmaguk gondoskodnak. Beiratási díj 20 kor. tandíj 200

kor. vizsgadíj 20 kor. és azoknak akik a fémipari szakban vagy szerelésben járatosok, műhely előkészítő elméleti és gyakorlati oktatás díja 50 kor. A tandíj és a beiratási díj alól nincs felmentés. A beiratási és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert postatakarékpénztári lappal fizetendő. Az érdeklődőknek levélbeli megkeresésére „TÁJÉKOZTATÓT” küld a gondnoki iroda.

Arad, 1914. évi március hó 17-én.

Gréen,
főkapitány.

**Alágyujtásra
való papir**

kb. 50 kilós bálakban csomagolva kapható:
bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

**Egy
nagy vendéglő
mozi helyiséggel
és házzal**

haláleset miatt

eladó.

Bővebbet 2402

Dr. Hangel Géza

községi orvosnál

Csanádpalota.

1914. V. 484/1. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság a fenti számú végzése által Neumann M. aradi cég végrehajtató javára 79 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 640 koronára becsült zongora és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, Ferenc-tér 6. szám alatt leendő eszközésére 1914. évi április hó 8. napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzések hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. március hó 22. napján.

Györfly Arnold
bíró végrehajtó.

2413

A nagyérdemű hölgyközönséget

van szerencsém értesíteni, hogy bécsi bevásárlásaimról hazatérve, raktáramat a legujabb általánosan ismert különleges, finom párisi és egyszerűbb kivitelű kalapokkal láttam el, kérem b. látogatásaikkal szerencsételni.

Lichtig Irma, Weitzer J.-utca 5.

Uj villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővítettem ki. — Elvállalok mindenemű villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árban úgy új épületeknél, mint magánlakásokon.

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8773

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

Szálloda és vendéglői üzlet

régi jó hírnévnek örvendő, Temesvár-Belvárosban, 10 berendezett vendégszobával, megfelelő nagy éttermekkel, nyári kerttel teljesen felszerelve, **nyolcz évi szerződéssel**

eladó,

esetleg azonnal átvehető. Bővebbet „Szálloda“ jelige alatt Engel hirdetőjében, **Temesvárott.**

Az „Orsovai halhoz.“
Legnagyobb hal kivittel
Luttwák József
déligyümölcs és magyar termények kivitele
ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a zsidótemplom épületben.)
Interurban telefon: 615.

Halak nagypéntekre.

Van szerencsém a t. vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy miután a finemabb fajtájú halak: fogas, harasa, kecsge, tok beszerzése nehézséggel jár, ebből kifolyólag azok árai emelkedtek; mindazonáltal a t. vevőközönségnek a régi árban számítva becsajtom rendelkezésükre azon reményben, hogy a t. vevőközönség rendeléseit f. hó 6-ig nálam eszközölni sziveskedjék, mert csak annyit rendelék így árban, mennyire rendelés törték. F. hó 6-án tul a halat rendes napi áron számítom.

Tengeri halak! Holnaptól kezdve üzletemben, valamint mindazon helyeken, hol hetipiacok tartatnak, kaphatók 1 kiló 1.— Kor., amennyiben a jelenlegi rendelésem csekély, — kérem a T. vevőközönséget ebbeli rendeléseit bezárólag f. hó 5-ig megtenni, hogy ny készletről ideje korán gondoskodhassak.

Sikerült egy alkalmi vételt eszközölni narancs és citromból. Ezekből egy sakmány f. hó 3-án pénteken érkeztek. Ezeket a T. vevőközönségnek a legolcsóbb árban számítva ajánlom.

Tisztelettel

Luttwák József. 1600

Mindenki tudja már!
hogy a legjobb és legolcsóbb
**Husvétii illatsze-
rek és öntözők**
Vas Sándor és Társa

KÖZPONTI

DROGERIÁJÁBAN

szerezhetők be.

Ha szép, divatos ernyőt, vagy eredeti francia fűzőt kíván venni, úgy keresse fel

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletét

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

ahol javítások és áthuzások is a leggyorsabban és legjutányosabban, szakszerűen eszközöltetnek.

3800 bolgár

100 évnél idősebb!

„YOGHURT.“

Ez egy tejből készülő, rendkívül táperejű és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszeben 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer“ című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment“-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon.

Balkán nép keménysege és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a — 9409

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi időnyre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint **férfi-, női- és gyermekcipők** készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Viissamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel
VÁR HOL LASZLÓ,
a legeset honvédezesed tisztikarának szállítója

Cséplogarnitúra

egy készlet nagy 10-es Garet angol gyártmányu teljesen jó állapotban, legjutányosabb árban és feltételek mellett, azonnal eladó. Bővebbet:

Ambrus Gy. Lajos

Arad, Szabadságtér 7. sz. l. em. 2160

Legszebb élővirágok

nagy választékban, legjutányosabban szerezhetők be

özv. Ungerman Józsefné

élővirág csarnokában Weitzer J.-u. 19. alatt

ahol alkalmi osokrok és koszorúk is legizlésesebben készülnek.

Szives pártfogást kérek kitűnő tisztelettel 1567

özv. Ungerman Józsefné.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern osillárokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, tüvegek, prizmák, rojtók és minden e szakmába vágó cikkekben mérsékelt árakkal. Költségvetések díjmentesen. Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany- és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó Intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz úton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szőrme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6642

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utca.

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézborének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ára 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ára 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztátalanságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számíttatik fel. 7081

Uránia színház.

Szerdán és csütörtökön

↳ Látványos szenzáció. ↲

ALGIR

LÁNGOKBAN

Dráma 1 előjáték és 4 felvonás.